

LEIESTAM

Informatieblad van de Vlaamse Vereniging voor Familiekunde, Afdeling Deinze

Verschijnt tweemaandelijks
(niet in juni)
Uitgiftkantoor: Deinze 1

Verantwoordelijke uitgever:
Tony VANHEE

10^e jaargang nr. 1

Reigerslaan 2

FEBRUARI 2002

9800 DEINZE

Hoofdredacteur: Demuynck Guido, Pachtgoeddreef 17, 9031 Drogen

Onze internet-site: <http://www.gekiere.com/vvfdeinze/>

Activiteiten:

Dinsdag 5 februari 2002 van 20 tot 22 uur in de benedenzaal van de bibliotheek, Markt te Deinze:

Les Oud Schrift (Staten van Goed), onder leiding van Guido Demuynck, secretaris VVF-Deinze.

Twee staten van goed, één uit het midden van de 18e eeuw en één uit de eerste helft van de 17e eeuw, worden uitvoerig geanalyseerd, zowel naar schrift als naar inhoud.

Dinsdagen 5, 12, 19 en 26 februari 2002 van 18u30 tot 19 u en van 19u tot 19u30 in de stadsbibliotheek van Deinze, eerste verdiep (ingang langs Gentpoortstraat): **Internet en genealogie**, individuele begeleiding door Claude Gekiere, ondervoorzitter van VVF-Deinze. Inschrijven noodzakelijk bij Claude Gekiere, Herfstlaan 59, 9800 Deinze, tel 09/3866926; GSM: 0496/286926 (op weekdays na 18 uur) of per e-mail: claudio@gekiere.com. Kostprijs: 50 fr. per sessie van een half uur.

Dinsdag 5 maart 2002 van 20 tot 22 uur in de benedenzaal van de bibliotheek, Markt te Deinze:

“Op een dood spoor”. Op elk moment van ons genealogisch onderzoek kunnen we plots vastlopen... Hoe lossen we dit op? Een algemene regel geldt hier niet en elke vraagstuk dient met zorg afzonderlijk behandeld te worden. Breng daarom je problemen mee naar deze avond en leg ze voor aan de bestuursleden van VVF-Deinze.

Iedereen is welkom, zowel beginners als gevorderden.

Heeft U de lidmaatschapsbijdrage reeds betaald? (5 euro op ons rekening nr. 083-2731167-38).

DE ARCHIEVEN VAN HET DEINSE VREDEGERECHT

In november 1986 werd 11,31 meter archief van het Deinse Vrederecht overgebracht van het Rijksarchief Gent naar het Rijksarchief Beveren-Waas. In 2000 werd dit archief nog aangevuld met een tweede overdracht van het vrederecht bestaande uit 20^e eeuwse stukken.

De archieven van het Vrederecht Deinze zijn goed bewaard gebleven en omvatten een bijna doorlopende reeks bescheiden vanaf de Franse Periode.

Na de aanhechting van onze gewesten bij Frankrijk in 1795 werden de eerste vrederechters in elk kanton aangesteld. Aanvankelijk hoefde de vrederechter geen jurist te zijn. Hij werd verkozen uit de notabelen door de "l'assemblée du canton". Later geschiedde de benoeming door de Keizer en nadien door de Koning. Uit recent onderzoek blijkt dat vanaf 1833 het ambt van vrederechter systematisch aan juristen werd toegewezen.

De vrederechters hebben drie belangrijke functies: een gerechtelijke, een verzoenende en een buitengerechtelijke functie. Hun bevoegdheden werden in de loop der jaren geregeld aangepast. De vrederechters moeten oordelen over kleine geschillen: in sommige geschillen mogen zij steeds oordelen, ongeacht het bedrag, in andere slechts wanneer een door de wetgever vastgesteld bedrag niet wordt overschreden. Vrederechters moeten vooral trachten de verzoening tussen partijen te bewerkstelligen. Tot 1911 voorzag de wetgever in een verplichte voorafgaandelijke verzoeningsprocedure voor alle zaken die de vrederechter te buiten ging. De vrederechters werden bovendien met talloze administratieve taken belast. In de vakliteratuur spreekt men van de willige rechtsmacht. Vooral bekend is het optreden van de vrederechter als voorzitter van familieraden. Van elke familieraad werd proces-verbaal opgemaakt. In het kader van die taak worden ook de akten van bekendheid afgeleverd, de verklaringen voor de adoptie van kinderen ontvangen, scheidsrechters aangesteld in successiezaken, enz. Alle vrederechters waren aanvankelijk ook bevoegd in strafzaken en in die hoedanigheid waren zij politierechters. In de loop van de 19^e en 20^e eeuw werden afzonderlijke politierechtbanken opgericht zodat geleidelijk aan minder vrederechters de dubbele taak van vrederechter en politierechter cumuleerden. De Deinse vrederechter behield zijn strafrechtelijke bevoegdheid als politierechter tot in 1994, jaar waarin de politierechtbank Gent voor gans het arrondissement bevoegd werd.

Territoriaal strekte de bevoegdheid van de Deinse vrederechter zich uit tot het kanton Deinze. Tot 1801 omvatte dit kanton volgende gemeenten: Astene, Bachte, Deinze, Deurle, Gottem, Grammene, Machelen, Maria-Leerne, Olsene, Petegem-aan-de-Leie, Sint-Martens-Latem, Vinkt, Wontergem, Zeveren en Zulte. Vanaf 1801 werd Zulte gevoegd bij het kanton Kruishoutem, Deurle en Sint-Martens-Latem bij Nazareth; Sint-Martens-Leerne werd dan weer bij het kanton Deinze gevoegd (voordien kanton Nevele). Vanaf 1801 (en dit tot 1970) maakten dus volgende gemeenten deel uit van het kanton: Astene, Bachte (vanaf 1823 Bachte-Maria-Leerne), Deinze, Gottem, Grammene, Machelen, Maria-Leerne (tot samenvoeging met Bachte in 1823), Olsene, Petegem-aan-de-Leie, Sint-Martens-Leerne, Vinkt, Wontergem en Zeveren. Op 1 november 1970 tenslotte werden, door de opheffing van de kantons Nevele en Kruishoutem de gemeenten Lotenhulle, Meigem, Nevele, Poeke, Poesele, Vosselare en Zulte aan het kanton Deinze toegevoegd.

(voor meer informatie omtrent vrederecht en politierechtbank, lees het boek "Het Vrederecht en de Politierechtbank (1795-1995), Organisatie, Bevoegdheden en Archiefvorming" door Karel Velle (uitgave van het Algemeen Rijksarchief en Rijksarchief in de Provinciën, Miscellanea Archivistica Studia 76, Brussel 1995)-dit boek zal eerstdaags gevoegd worden bij ons boekenbestand, raadpleegbaar in het Deinse stadsarchief).

De archieven van het vredegerecht Deinze, bewaard in het Rijksarchief Beveren-Waas

Zoals hierboven reeds aangehaald werden de thans beschikbare archieven in twee fasen afgestaan aan het rijksarchief. Een eerder gedeponeerde eerste reeks werd in 1989 overgebracht van het Rijksarchief Gent naar het Rijksarchief Beveren-Waas. De overdracht van 2000 met uitsluitend 20^e eeuwse archief vormt een reeks met eigen nummering.

Hieronder een overzicht van de belangrijkste dossiers in beide reeksen:

Eerste depot:

Bescheiden betreffende contentieuze rechtsmacht (= rechtspraak in geschillen):

De zittingsbladen 1808-1848 en 1877-1914, 29 ingebonden delen, 25 omslagen en 15 pakken (nrs. 9-77);

Bescheiden betreffende de willige rechtsmacht (o.a. familieraden):

Stukken betreffende de periode 1795/1796 (jaar IV)-1798/99 (jaar VII), 1800/01 (jaar IX), 1808, 1810-1826 en 1828-1914, 82 pakken, 2 omslagen en 33 ingebonden delen (nrs. 78-194);

Repertoria (nrs. 196-201) gepubliceerd: zie hieronder;

Voogdijregisters 1853-1960, 33 delen

(nrs. 202-234)

Bescheiden betreffende strafzaken (politierechtbank):

Minuten van vonnissen 1819-1914, 47 pakken en 45 delen, ongeveer de helft voorzien van repertoria (nrs. 235-326)

Strafdossiers 1896, 1900, 1906-1908, 1910, 1912, 1917, 1919-1920, 1922-1940, 11 omslagen en 22 pakken (nrs. 327-359)

Tweede depot:

Bescheiden betreffende contentieuze rechtsmacht (= rechtspraak in geschillen):

Stukken betreffende de periode 1915-1970, 5 pakken en 63 delen (nrs. 8-74)

Bescheiden betreffende de willige rechtsmacht (o.a. familieraden):

Stukken betreffende de periode 1950-1964, 27 delen (nrs. 75-101); voor de periode 1915-1949 zijn de ingebonden minuten terug te vinden bij de contentieuze rechtspraak in de nrs. 8-42

Bescheiden betreffende strafzaken (politierechtbank):

Minuten van vonnissen 1915-1970, 16 pakken en 45 delen (nrs. 119-179)

Het Rijksarchief Beveren-Waas deelde mij mede dat stukken ouder dan 50 jaar vrij kunnen geraadpleegd worden. Voor recentere documenten dient het persoonlijk belang van de consultatie aangetoond te worden (aanvraag bij de rijksarchivaris).

De repertoria

In 1998 nam het Rijksarchief Beveren het initiatief de repertoria van het Vredegerecht Deinze te publiceren in beperkte oplage. Deze publicaties bestaan enkel uit fotokopieën van de oorspronkelijke repertoria. Het betreft in totaal 7 delen (ref.: "Vredegerecht te Deinze, Repertorium van de minuten van akten en vonnissen" deel 1: 1795/96 (jaar IV)-1817; deel 2: 1818-1825; deel 3: 1826-1850; deel 4: 1851-1870, deel 5: 1871-1883, deel 6: 1884-1904 en deel 7: 1905-1914, 1933-1940, Rijksarchief te Beveren, Toegangen in Beperkte Oplage nrs. 44, 45, 46, 47, 48, 49 en 50). Deze publicaties werden aangekocht door VVF-Deinze en zullen eerstdaags worden toegevoegd aan ons boekenbestand in het Deinse stadsarchief.

Spijtig genoeg bestaat nog geen alfabetische index op deze repertoria zodat enkel chronologisch kan opgezocht worden. Wie is kandidaat om aan een index mee te werken?

Hieronder enkele uittreksels uit deze repertoria:

Het eerste stuk opgenomen in het repertorium dateert van 27 germinal jaar IV (16/4/1796):

(dispuut) « entre Martin VELGHE chirurgien a learner St martin et Alexe VOET cultivateur à Deurle au Sujet de Payement de L (livres) 8-0-4 gr. pour des devoirs et livraisons des medecines » (in de marge staat vermeld : « les parties sont accordées »).

21 januari 1818 (nr. 1452) : « acte de notoriété portant déclaration de sept témoins constatant que Reine DEPLAE est propre fille légitime de Pierre DEPLAE et de Rose HUYS et quelle est né à learner saint martin le 29 novembre 1797 » (ernaast staat : « à la requete du dit Pierre DEPLAE »).

11 februari 1818 (nr. 1457): « assemblée de famille pour les enfans mineurs de feues Francois SANTENS et d'Isabelle Rose CLAUS tous deux décédés à Machelen portant nomination d'un tuteur » (ernaast staat vermeld: Bernard SANTENS tuteur administrateur et Benoît CLAUS subrogé tuteur ».

9 januari 1833 (nr. 1) : « Jugement : Charles Philippe MARTENS à Deynse, demandeur, Livin DROMAERT à Bachte maria Learne, défendeur ».

5 februari 1833 (nr. 9) : « Levée de scelles à la mortuaire de Ivon GOETHALS à Zeveren, à la requête de Sophie GOETHALS au même Lieu ».

6 januari 1851 (nr. 1): « Avis de Parents Portant nomination d'Edouard GOEMINNE, cultivateur à Machelen, en qualité subrogé tuteur des enfans mineurs de feu Francois GOEMINNE et de la survivante Marie Sophie D'HONT à Machelen ».

2 januari 1873 (nr. 1): « Conseil d'amis des enfans naturels de feu Sidonie VANDEN POEL, décédée à Deynse, nomination d'un tuteur et d'un subrogé tuteur et dispense de garantie ».

4 januari 1899 (nr. 2) : « Conseil de famille mineurs CALEWAERT, Deinze ».

12 januari 1899 (nr. 5) : « Jugement contradictoire : LIBBRECHT August, te Zeveren c/ PROVYN August, te Vynckt ».

19 januari 1899 (nr. 6): « Akte bekendheid: spaarboekje van Leander VAN SIMAEY, Deinze ».

DE VERHALEN VAN

 DEN
GROOTEN
KEYSER

Met de verhalen van *den Grooten* vorige bijdrage in ons december-verschenen is, blijven we in de Ramstraat. In

Keyser, waarvan de nummer van 2000 de volksbuurt bij de Markt

leefden heel wat types van wie we hier **Faks Padde** op het toneel voeren. In de voorgewende sketch krijgen de verschillende bijnamen binnen een en hetzelfde gezin een eigen rol toebedeeld.

• **FAKS PADDE** (Adolf Fauconnier - Ramstraat)

En tons weundegen **Virgeke Padde** en **Camielke Coppens**, maar 't heettege Fauconnier, maar 't was **Camilke Fauconnier**, maar ze zeiden **Camilke Padde**⁽¹⁾. En zijn wijveke heettege Virgeke Padde. En ge hadt er **Karelke Padde**, **Faks Padde**, **Miela Padde**, **Lieske Padde**⁽²⁾. Die heettegen allemaal Padden.

En 'k ga ui nen keer een historietse vertellen daarvan. Mijn nonkel **Henri**⁽³⁾ en **Faks Padde**⁽⁴⁾ liepn zat. En ze wierden gepakt van 'n **Dikken Rammelare**⁽⁵⁾. En ze moesten bij de commissarus komen. Zei Faks tegen mijn nonkel:

- Dikken, zeid' ee, - ze zeiden Dikken Keyser tegen mijn nonkel - ik zal spreken en we gaan leute hebben, zegt ee.

En ze gingen bij de commissarus binnen en de commissarus zei:

- Ach, gij zijt daar, de brave knechten.

En ee had ne moustache, 't was lijk dat ee mee een ratte in zijn muile liept, de commissarus, mee die moustache, van koleire.

- Ach ge zijt daar weere, de brave knechten.

En tegen Faks Padde:

- Hoe heet ui vadre?

- Camielke Coppens.

- Hoe heet ui moedre?

- Virgeke Padde.

- En hoe heette gij?

- Adolf Fauconnier.

- Allez, buiten!

Ze vlogen buiten. En zegt Faks tegen mijn nonkel:

- Zie 't, 'k hebt ui gezeid dat we zoen leute gehad hebben.

⁽¹⁾ Camil Fauconnier (= **Camilke Coppens**, **Camilke Padde**) (Deinze, 1835-1909) was gehuwd met **Marie Virginie Debrabander** (= **Virgeke Padde**) (Deinze, 1845-1929). Ze woonden in 1890 in de Schutterijstraat. De bijnaam Padde kan verwijzen naar pokdaligheid bij een lid van de familie Fauconnier of Debrabander.

⁽²⁾ Het gaat hier over **Karel** (1884-†1963), **Jan Adolf** (Faks Padde) (1867-1955), **Camilla Rosalia** (Miela Padde) (1870-1953) en **Alice Fauconnier** (Lieske Padde) (1882-1979). In het gezin van Camil Fauconnier en Virginie Debrabander zijn er 12 kinderen geboren, van wie er zes vroeg gestorven zijn.

⁽³⁾ **Henri De Keyser** (Deinze, 1851-1929) was de grootoom van **Julien De Keyser**.

⁽⁴⁾ **Faks Padde** of Jan Adolf Fauconnier was de oudst levende zoon van **Camilke** en **Virgeke Padde**. Hij huwde in 1897 **Julia Maria Frans** die echter na de geboorte van hun tweede zoon stierf (januari 1900). Jan Adolf ging bij zijn oudere schoonzuster **Camila Frans** inwonen die in 1899 weduwe van **Emilius Gernaey** was geworden. Nadat de koning hen dispensatie van graad verleend had, konden Faks Padde en Camila Frans huwen. Camila bracht uit haar huwelijk met Gernaey twee kinderen mee, van wie echter de natuurlijke oudste zoon door Gernaey erkend was. De twee zonen van Faks Padde met zijn eerste vrouw (Julia Maria Frans) stierven op jonge leeftijd.

⁽⁵⁾ **Den dikken Rammelare** was matrassenslager en nachtwaker **Gentiel Christiaens**.

• GENEALOGISCHE AANTEKENINGEN bij **FAKS PADDE**

Virgeke Padde

Camilke Padde
CAMIL FAUCONNIER

x

MARIA VIRGINIA DEBRABANDERDeinze, °21.12.1835-†24.02.1909
werkmanDeinze
3.05.1865

Deinze, °21.05.1845-†17.02.1929

dagloonster, werkvrouw, bretelnaaister
d.v. **Domien** (°Deinze, 20.06.1803 - werkm.,
klompenmaker)en van **Francisca Versiggel** (°Petegem).en van **Seraphina Dhont** (°Bachte-Maria-
Leerne, 25 ventose 11-†Deinze, 20.10.1867).

Woonplaats: Deinze, Merktstraat 133/135 (BVR1876-1890) - Schutterijstraat 33 (BVR 1890-1900).

AFSTAMMELINGEN van **Camil** en **Maria Virginia DEBRABANDER**:1. **ADOLF** – Deinze, °11.05.1865-†3.05.1866.Faks
Padde2. **JAN ADOLF**

°Deinze, 2.05.1867-†4.05.1955 - werkm., dagloner, metsersdiener.

Jan Adolf Fauconnier is tweemaal gehuwd geweest:

x (Deinze, 7.04.1897) met **Julia Maria FRANS**.

°Deinze, 28.10.1874-†Deinze, 10.01.1900 - fabriekwerkster.

fa. **Jan Baptiste** (Deinze, °17.02.1830- †21.12.1893) en **Melania Constancia SINHAEVE**
(°Ledegem, 4.08.1830-†Deinze, 6.09.1898).

Woonplaatsen: Deinze, Ramstraat 3 - (1900) Kouter 52 (bij Camilla Frans).

KINDEREN van Jan Adolf **Fauconnier** en Julia Maria Frans:2.1. **Jan Marcel Fauconnier** (Deinze, °7.06.1898-†7.02.1899).2.2. **Evarist Marinus** (Deinze, °29.11.1899-†13.01.1903).xx (Deinze, 1900) met **Camila FRANS**, de zuster van zijn eerste echtgenote.

(Dispensatie van graad: 11.05.1900).

Deinze, °20.09.1863-†12.08.1946 - kantwerkster, werkvrouw, huishoudster.

Woonplaatsen: Deinze, Kouter 52 - (1909) Vaart Linker Oever 95 - (1931) Vaart Rechter
Oever 60 - (1934) Vaart Linker Oever.**Camila Frans** was de weduwe van **Emilius GERNAEY** (Deinze, °16.01.1863-†6.02.1899).KINDEREN:**Gentil Alfons Frans** (Deinze, °21.12.1886) – erkend en gewettigd bij akte van
huwelijk tussen Emilius Gernaey en Camila Frans (x, Deinze, 21.11.1888).**Marie Emma Gernaey** (Deinze, °29.05.1889).Miela
Padde3. **CAMILLA ROSALIA** x (Deinze, 29.04.1891)**Camiel CRAEYEVELD**Deinze, 24.05.1870-†17.02.1953
fabriekwerkster, bretelnaaister.°Astene, 26.02.1867-†Deinze, 4.07.1928
werkm., metserfs. **Karel Lodewijk en Rosalia De Lange**

°Gottem, 1818 °Olsene, 1841

Woonplaatsen: Deinze, Schutterijstraat 15 - (1909) Ramstraat 20 - (1935) Congoplein 10 - (1947)
K. Picquélaan 69.KINDEREN van Camiel **Craeyveld** en Camilla Fauconnier3.1. **Rachel Magdalena Craeyveld**

(°Deinze, 2.06.1892).

3.4. **Achiel Maurice**

(Deinze, °25.01.1901-†13.02.1901).

3.2. **Agnes Laura** (°Deinze, 30.09.1894).3.5. **Emma Marie** (°Deinze, 13.10.1902).3.3. **Adolf Marcel** (°13.04.1896).

4. **MARIA CLEMENCIA** x (Deinze, 29.03.1899) **Alphonsus DE TIMMERMAN**
 Deinze, °19.09.1872-†6.05.1949 °Deinze, 31.12.1868-†
 voddenbewerkster werkmán, metsersdiener
 fs. **Theofilus** (†Zelzate, 26.10.1894) en
Rosalia Vanacker (68 jaar in 1891).

Woonplaatsen: naar Amerika: 29.05.1910-1.12.1912.

Deinze, Vaart Linker Oever (BVR 1910-1960) - (1959) Zeveren, Wierookstraat.

5. **MATHILDE LOUISE** – Deinze, °9.07.1875-†13.02.1876.

6. **JAN** – Deinze, °1.07.1877-†28.01.1879.

7. **JOANNES** – Deinze, °20.06.1879-†12.04.1885.

8. **GENTIL JOZEF** – Deinze, °21.09.1880-†11.03.1881.

Lieske Padde

9. **ALICE**

Deinze, °10.01.1882-†14.04.1979 - voddenbewerkster, fabriekwerkster.

Alice Fauconnier is tweemaal gehuwd geweest:

x (Deinze, ca. 1901-1902) met **Amedée Joseph VAN EECHAUTE**.

Deinze, °27.09.1880-†24.10.1907 - werkmán.

Woonplaatsen: Deinze, Schutterijstraat 27 - (1902) Ramstraat 13 - (1908) Schutterijstraat 24
 - Schutterijstraat 27.

KIND van Amedée Van Eechaute en Alice Fauconnier:

9.1. **Gentiel Van Eechaute** (°Deinze, 1.05.1902).

xx (Deinze, 28.10.1910) met **Henri VAN BIERVLIET**.

°Ruisselede, 20.10.1885-†Petegem, 12.10.1967 - garenmaker, fabriekswerker.

Woonplaatsen: Deinze, Ramstraat 8.

Petegem, (1912) Machelenstraat 41 - (1916) Machelenstraat 23 - (1922)
 Machelenstraat 43.

KINDEREN van Henri Van Biervliet en Alice Fauconnier:

9.2. **Margaretha Virginie Van Biervliet** (°Peteg., 8.10.1912-†Deinze, 18.04.1913).

9.3 **Juliana** (°Petegem, 10.09.1916).

9.4. **Irena** (°Petegem, 21.03.1922).

10. **KAREL LODEWIJK** x (Deinze, 9.05.1906) **Augusta Juliana ONGENAE**

Deinze, °12.01.1884-†11.05.1963

Deinze, °13.03.1885-12.10.1966.

stoeldraaiersgast, tabakwerker, vuurstoker

Woonplaatsen:

Deinze, Schutterijstraat 27 - (1908) Ramstraat 13 - Schutterijstraat 24 - (1932) Congoplein 6.

Petegem, (1951) Kouterlosstraat 95.

KINDEREN: van Karel Lodewijk Fauconnier en Augusta Ongenae

10.1 **Rosalia Marie Fauconnier** (°Deinze, 2.06.1907).

10.2 **Martha Virginie** (Deinze, °25.02.1912-†26.02.1912).

10.3 **Martha Marie** (Deinze, °12.10.1916-†26.10.1918).

10.4 **Bertha Camilla** (°Deinze, 12.10.1916).

11. **ISIDOOR** – Deinze, °14.10.1885-†20.10.1885.

12. **RACHEL HELENE** – Deinze, °16.03.1889-†5.12.1890.

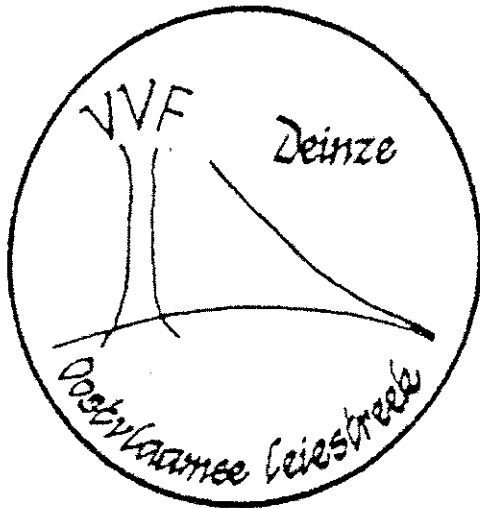
REGISTRATIEKANTOOR DEINZE: AANGIFTEN VAN NALATENSCHAP(vervolg van 9^e jaargang nr. 3, pagina 358)(Bron: Rijksarchief Beveren-Waas: Registratie Deinze reeks 187/A/4)

- 501 (341). 2 frimaire XI (23/11/1802)
Livin DE NOBLE + Kruishoutem 6 prairial VI (25/5/1798)
erfgenaam: Joseph VAN HEUVERSWIJN.
- 502 (342). 3 frimaire XI (24/11/1802)
Barbe TEMMERMAN + Nazareth 27 floreal VI (16/5/1798)
x Jacques PRAET kinderen : Pierre Jean, Constantin en Marie PRAET.
- 503 (343). 3 frimaire XI (24/11/1802)
Isabelle ALUYN + Huise 9 prairial VI (28/5/1798)
x Joannes DECLERCQ
kinderen : Jean Baptiste, Machaire, Pierre, Jeanne, Marie Jacqueline en Reine DECLERCQ.
- 504 (344). 3 frimaire XI (24/11/1802)
Anthoine DE LOORE + Nazareth 23 pluviöse X (12/2/1802)
kinderen : Isabelle x Martin VAN MULLEM, Marie Therese x Livin CALLENS.
- 505 (345). 3 frimaire XI (24/11/1802)
Charles SONNEVILLE + Grammene 25 thermidor X (13/8/1802)
kinderen : Rosalie x Francois HAERYNCK.
- 506 (346). 4 frimaire XI (25/11/1802)
Marie Therese DE MULDER + Deinze 9 brumaire VII (30/10/1798)
kinderen : Jean en Benoit VERSCHUREN.
- 507 (347). 4 frimaire XI (25/11/1802)
Jean DE RUYCK + Nazareth 23 nivose X (13/1/1802)
kinderen : Marie Therese x Jean Francois SCHAUBROECK, Jean Baptiste, Marie Jeanne x
Jean Francois VANDER CRUYSSSEN in Astene, Marie Collette x Livin SCHAUBROECK in
Hansbeke, Monique x Pierre Jean SCHAUBROECK in Bachte.
- 508 (348). 4 frimaire XI (25/11/1802)
Augustin VAN RONSELE + Leerne 8 messidor X (27/6/1802)
erfgenaam: zijn zuster Isabeau VAN RONSELE.
- 509 (349). 5 frimaire XI (26/11/1802)
Joseph VERMEERE + Ouwegem 9 ventose VI (27/2/1798)
kinderen: Caroline x Pierre Francois ROGGE, Jean Baptiste, Emanuel, Marie Jeanne en Marie
Philippe.
- 510 (350). 5 frimaire XI (26/11/1802)
Joseph HOLVOET + Olsene 6 messidor IX (25/6/1801)
kinderen : Isabelle x Pierre Jean CHRISTIAENS, Reine x Eloi CRAYE,
Marie Barbe x Francois ROOBROECK, Colette x Pierre Francois CHRISTIAENS.
- 511 (351). 5 frimaire XI (26/11/1802)
Joseph VANDEN BERGE + Olsene 19 messidor X (8/7/1802)
kinderen : Françoise x Josse SERGEANT in Gottem, Ferdinandine, Jean Francois, Pierre
Jean, Isabelle Rose, Colette, Eugenie en Therese..

(einde van dit register)

(wordt vervolgd)

Guido Demuyneck

LEIESTAM

Informatieblad van de Vlaamse Vereniging voor Familiekunde, Afdeling Deinze

Verschijnt tweemaandelijks

(niet in juni)

Uitgiftekantoor: Deinze 1

Verantwoordelijke uitgever:

Tony VANHEE

10^e jaargang nr. 2

Reigerslaan 2

APRIL 2002

9800 DEINZE

Hoofdredacteur: Demuyne Guido, Pachtgoeddeef 17, 9031 Drogen

Onze internet-site: <http://www.gekier.com/vvfddeinze/>

Activiteiten:

Op dinsdag 7 mei 2002 van 20 tot 22 uur in het Museum van Deinze en de Leiestreek,
L. Matthyslaan 9800 Deinze:

Voordracht: "Emigratie naar Haarlem (Nederland)", door de heer John Desreumaux

Op het einde van de zestiende eeuw verlieten tienduizenden Vlamingen hun streek om zich aan de opgelegde roomse godsdienst en het oorlogsgeweld te onttrekken. Ze vluchtten vooral naar Holland waar zij in steden als Haarlem, Leiden en Amsterdam een nieuw geluk zochten. Gefascineerd door deze uittocht ging John Desreumaux op zoek naar Nederlandse bronnen die naam en herkomst van de immigranten aangeven...

Op zaterdag 27 en zondag 28 april 2002 vindt in het casino van Koksijde, Casinoplein 11 het 37ste Nationaal Congres van de Vlaamse Vereniging voor Familiekunde plaats. Het thema is: "Genealogie, verleden en toekomst". Meer inlichtingen vindt U terug in het recentste nummer van "Vlaamse Stam", het maandblad van de Vlaamse Vereniging voor Familiekunde.

HET BELGISCH RECHTS- EN PENITENTIAIR SYSTEEM GEINVENTARISEERD

Het Algemeen Rijksarchief te Brussel (ARA) bezit een fondscatalogus met het beschikbaar archivalisch werk. Het materiaal verrast ons telkens weer door zijn verscheidenheid en zijn bruikbaarheid voor de lokale historici en de gevorderde genealogen. De catalogus bestrijkt niet enkel de uitgaven van het ARA zelf, maar ook die van de rijksarchieven in Vlaanderen, Wallonië en het Brussels Gewest.

We gingen daarin op zoek naar primaire bronnen van instellingen waarmee we tijdens een onderzoek vaak geconfronteerd worden, nl. de archieven van rechtbanken en penitentiaire instellingen. Hoewel een eerste aanzet tot inventarisering in het begin van de jaren '80 is gegeven, zijn vorsers als K. Velle, J. Buyck, J. Baert en vele andere medewerkers van het RA Beveren sinds de tweede helft van de jaren '90 volop bezig dit gebied te ontsluiten.

In *Leiestam* van februari 2002 (p. 377-379) behandelde Guido Demuyne de archieven van het Deinse **vrederecht**, waarvan de repertoria van de minuten van akten en vonnissen (1795-1940) in ons bezit zijn⁽¹⁾. Repertoria zijn chronologische lijsten van ingeschreven of behandelde akten, een soort klappers die tot verder onderzoek aanzetten. De reeks over **Deinze**, gepubliceerd in de *Toegangen in beperkte oplage*, is niet de enige. Wie zijn voorouders elders in Oost-Vlaanderen zoekt, vindt dergelijke uitgaven ook voor Aalst, Assenede, Beveren, Dendermonde, Evergem, Geraardsbergen, Lochristi, Lokeren, **Nevele**, St.-Maria-Horebeke, Zomergem. De provincie Antwerpen is vertegenwoordigd door Arendonk, Berlaar, Boom, Brecht, Duffel, Ekeren, Heist-op-den-Berg en Herentals.

De afdeling *Inventarissen* biedt naast algemene provinciale archiefoverzichten (Antwerpen, Limburg, Oost-Vlaanderen, West-Vlaanderen) ook specifieke beschrijvingen per vrederecht. Ter informatie sommen we hier de behandelde steden en gemeenten van Oost- en West-Vlaanderen op:

Aalst (1858-1971)	Kortrijk (2e kanton: 1807-1970)	Oudenaarde (1796-1866; 1807-1983)
Ardoioie (1802-1945)	Kortrijk (3e kanton: 1814-1854)	Roeselare (1868-1970)
Assenede (1844-1973)	Kortrijk (4e kanton: 1795-1846)	Ronse (1850-1975)
Avelgem (1870-1970)	Kwaremont (1796-1802)	Ruiselede (1837-1945)
Beveren (1921-1970)	Ledeberg (1874-1930; 1889-1970)	Sleidinge (1799-1800)
Deinze (1915-1972)	Lochristi (IV-1970)	St.-Gillis-Waas (1828-1970; 1853-1970; 1913-1970)
Eeklo (1883-1972)	Lokeren (1860-1970; 1920-1970)	St.-Maria-Horebeke (1858-1970)
Evergem (IV-1972)	Menen (1921-1970)	St.-Niklaas (1871-1945; 1921-1970)
Gent (1e kanton: 1832-1972)	Meulebeke (1859-1970)	Temse (1796-1970; 1842-1970)
Gent (2e kanton: 1840-1960; 1888-1984)	Moorsele (1833-1970)	Tielt (1851-1945)
Gent (3e kanton: 1896-1970)	Nazareth (1862-1971)	Waarschoot (1820-1970)
Geraardsbergen (1833-1984)	Nederbrakel (1796-1970)	Wetteren (1860-1970)
Gistel (IV-1971)	Nevele (1906-1970)	Zelee (1796-1973)
Haasdonk (1797-1798)	Ninove (1846-1992)	Zomergem (1854-1969)
Hanme (1863-1973)	Oostende (1871-1970; 1883-1962)	Zottegem (1849-1876)
Herzele (1817-1970)	Oosterzele (1880-1966)	
Hooglede (1912-1970)	Oostrozebeke (1837-1976)	
Izegem (1912-1914)		
Kaprijke (1808-1970)		
Kortrijk (1e kanton: 1813-176)		

Voor de archieven van **politierechtbanken** vonden we een verwijzing naar een inventaris van Kortrijk (1921-1970).

Ook archieven van de hogere rechtspleging zijn willig door de handen van de inventarisopstellers gegleden. **Rechtbanken van Eerste Aanleg** met hun burgerlijke en correctionele hoven, jeugdrechtbanken en parketten:

Antwerpen (jeugdrechtbanken: 1912-1965; 1916-1917)

Brugge (jeugdrechtbanken: 1912-1938)

Brugge (parket) (1902-1968)

Dendermonde (jeugdrechtbanken: 1943)

Dendermonde (parket: 1911-1979) (uitgegeven in reeks toegangen in beperkte oplage)

Gent (jeugdparquet: 1913-1989)

Gent (jeugdrechtbanken: 1912-1983; 1912-1971)

Gent (parketten: 1938-1974; 1912-1981)

Hasselt (jeugdrechtbanken: 1912-1968)

Ieper (burgerlijk: 1949-1960)

Ieper (correctioneel: 1914-1961)

● **Kortrijk** (jeugdrechtbanken: 1929-1952)

Leuven (jeugdrechtbank: 1912-1966; 1912-1967)

Leuven (parket: 1873-1994)

Mechelen (jeugdrechtbanken: 1912-1960)

Oudenaarde (algemeen: 1918-1975)

Oudenaarde (burgerlijk: 1875-1988)

Oudenaarde (correctioneel: 1918-1972 (1981))

Oudenaarde (jeugdrechtbanken: 1912-1966; 1912-1970)

Oudenaarde (parketten: 1905-1985; 1918-1990)

Tongeren (jeugdrechtbanken: 1919-1942)

Turnhout (burgerlijk: 1853-1922)

Turnhout (correctioneel: 1855-1902)

Turnhout (jeugdrechtbank: 1912-1923)

Turnhout (parketten: 1914-1982)

Veurne (jeugdrechtbanken: 1912-1957)

● Verder inventariseerde men in het RA Beveren archieven van het **Hof van Beroep** te Gent (1833-1892) en het **Hof van Assisen** en rechtsvoorgangers in Oost-Vlaanderen (IV-1958) en West-Vlaanderen (III-1929).

Specifieke rechtbanken of commissies komen aan bod met de **Rechtbanken van Koophandel** te Gent (1799-1980) en St.-Niklaas (1811-1983), de **Werkrechtersraad voor zeelieden** te Antwerpen (1948-1973) of de **Commissies ter bescherming van de maatschappij** te Antwerpen (1930-1973) en te Gent (1933-1969). De behandeling van materiële schade uit de Eerste Wereldoorlog kwam voor de **Hoven en Rechtbanken voor Oorlogsschade** in Vlaanderen (1919-1936).

De gevolgen die de handelingen en uitspraken van vorige instellingen uitmaakten, konden een bestraffend karakter dragen. Gevangenis en andere penitentiaire instellingen produceerden in die zin archiefstukken die het lokaal historisch en het genealogisch onderzoek een flink stuk vooruit kunnen helpen. De **gevangenis** van de volgende steden en gemeenten gaven al een deel van hun geheimen prijs:

Antwerpen (1798-1986; 1856-1979)

Brugge (1794-1966; 1893-1991)

Gent (1813-1993; 1773-1935)

Hasselt (1797-1992)

Hemiksem (St.-Bernards) (1821-1866) (omschreven als strafinrichting)

Ieper (1808-1936)
Kortrijk (1836-1918)
 Leuven (1860-1940)
 Mechelen (1802-1985),
Oudenaarde (1912-1975)
 St.-Andries-Brugge (1870-1967)
 Turnhout (1795-1987)
 Veurne (1817-1933)
 Vilvoorde (1776-1871) (omschreven als strafinrichting)

We verwijzen hier ook naar de publicatie over de **Hulpgevangenis** van Gent (1827-1940), het interneringscentrum en de hulpgevangenis van Leuven (1808-1986) en de **militaire gevangenis** te Aalst (1825-1859).

Een onverwachte rijkdom is de ontsluiting van een aantal gestichten en kolonies met bekende namen als Ruiselede, Hoogstraten of Merksplas. Enkele verschaften onderdak aan marginalen die wel eens de naam kregen er jaarlijks te overwinteren. We vermelden hier:

de **Rijksweldadigheidskolonies** Hoogstraten-Merksplas-Rekem-Wortel (1810-1980),
 het **Rijksweldadigheidsgesticht** van St.-Andries-Brugge (1895-1992),
 de **Rijksopvoedingsgestichten** van **Ruiselede** (1849-1970) en Beernem (1852-1926),
 het **Penitentiair Landbouwcentrum Ruiselede** (1926-1986)
 de **Rijkskliniek en het Rijksheropvoedingsgesticht** van Brugge (1922-1975).

Het zwart-witte gelaat van de **Tweede Wereldoorlog** vindt zijn weerspiegeling in de archieven van de beruchte **interneringscentra** die vanaf september '44 openstonden voor al dan niet vermeende collaborateurs. Ondanks hun kortstondig bestaan lieten de centra een archief achter:

Antwerpen (1944)
 Breendonk (1944-1947)
 Genk-Waterschei (1944-1945) (*) (tevens een penitentiair mijncentrum (1941-1951))
 Genk-Zwartberg (1944)
Gent (1944-1946)
 Geraardsbergen (1944-1945)
Kortrijk (1944-1947)
 ● **Lokeren** (1942-1948; 1944-1948)
 Mechelen (1944-1947)
 Moorsele (1944)
 Oostduinkerke (1944-1945)
 St.-Kruis (1944-1951)
 Veurne (1944)

Een van de **Consultatieve Commissies** uit de epuratieperiode is ook ontsloten, nl. Ieper (1944-1946).

Dit is slechts een greep uit het rijke aanbod dat in de rijksarchieven te raadplegen is. We veronderstellen dat de ontsluiting van dit rechts- en penitentiair systeem nog niet volledig is. Een exemplaar van de fondscatalogus zelf steekt in de bibliotheek van onze VVF-afdeling (nummer: GEN 1.19).

Vergeet bij een eventuele bestelling het publicatienummer niet. Sommige uitgaven lijken elkaar gedeeltelijk te overlappen wat periode betreft, hou daarbij echter rekening met de datum van overdracht.

Tony Vanhee

⁽¹⁾ De uitgaven met repertoria van het Deinse vredegericht (minuten van akten en vonnissen) bevinden zich in de bibliotheek van VVF-Deinze (nummers: INV 1.22 tot en met 1.28), Stadsarchief Deinze. Ze overbruggen de periodes 1795/1796-1914 en 1933-1940.

NAAMSVERANDERINGEN IN DE LOOP DER TIJDEN

VOORGESCHIEDENIS

Tijdens de eerste wereldoorlog baatte de familie Victor Heleu – Arickx een schoenwinkel uit te Deinze in de Kortrijkstraat, 30 op dezelfde plaats waar nu nog altijd een schoenwinkel is, al is het huisnummer intussen gewijzigd in 26. Victor had vier kinderen: twee zonen en twee dochters.

Op 31.10.1918, bij de terugtocht van de Duitse troepen werd hun huis stuk geschoten. Victor vluchtte met zijn vrouw en beide dochters uit de kelder van zijn vernield huis naar het huis nr. 21 van notaris Dufaux, aan de overzijde van de straat, om er te schuilen. In die kelder bevonden zich toen 21 mensen. Toppunt van ongeluk: een voltreffer kwam door het kelderraam binnen. Gevolg: 19 doden en 2 zwaar gekwetsten. Onder de doden bevonden zich de echtgenote van Victor Heleu: Maria Arickx en hun beide dochters Maria en Anna. Victor werd, zwaar gekwetst, overgebracht naar een lazaret te Ruiselede, waar hij 's anderdaags overleed. Hij werd nadien aldaar begraven. (Zie ook Leiëstam nr. 4 van oktober 2001, blz.366).

Zijn beide zonen Alphonse en Herman (die Antoine genoemd werd) waren toen op internaat in het College te Oostakker-Lourdes en bleven aldus van de dood gespaard. Zij gingen voorlopig inwonen bij de zuster van hun vader: Hortence Heuleu, echtgenote van Henri Nottebaert, klompenmaker, wonende te Petegem, Kortrijksesteenweg, toen nr. 110. Later werden zij opgenomen door de familie Hippoliet Lambert, gareelmaker, wonende te Petegem, Kortrijkstraat, toen nr. 51. (Beide huizen werden intussen afgebroken.)

Tot zover de voorgeschiedenis die mij het beeld gaf dat er toen slechts twee families Heleu bestonden. Deze van Alphonse Heleu en die van mijn vader Herman (Antoine) Heleu.

DE NAMEN HELEU EN HEULEU

In mijn jeugdjaren vroeg ik mij dikwijls af of er toch geen andere families waren die onze familienaam Heleu droegen. Onze voorouders hadden in die tijd meestal veel kinderen en zouden er, behalve de twee hoger vermelde families, geen Heleu's meer zijn? Dat kon toch niet! Die vraag liet mij niet los en na mijn militaire dienst begon mijn speurtocht in de gemeentelijke en kerkelijke archieven. Zo kwam ik tot de vaststelling dat onze familienaam oorspronkelijk niet Heleu, maar Heuleu was.

De vader van hoger vernoemde Victor Heleu was Bavo Heuleu. Deze had vier kinderen:

- 1* HEULEU Maria (° 28.06.1855 - † 10.02.1880)
- 2* HEULEU Hortence (° 01.02.1859 - † 18.03.1955)
- 3* HEULEU Hector (° 12.03.1862 - † 02.01.1867)
- 4* HELEU Victor (° 10.06.1864 - † 01.11.1918)

Door een foutieve inschrijving van de familienaam van Victor, mijn grootvader, is de naam Heleu ontstaan. Daar Victor de enige persoon was die de familienaam kón overdragen, was dit de oorzaak dat de gewijzigde naam Heleu de enige naam was die te Deinze verder werd uitgedragen. Voor zo ver mij bekend, zijn, behalve de afstammelingen van Victor, geen andere Heleu's bekend in ons land.

Tot mijn verbazing echter wel in Frankrijk!

Opzoeken verder in de tijd brachten mij tot mijn:

overgrootvader HEULEU Bavo (° 1823 - † 1902), klompenmaker
betovergrootvader HEULEU Jacobus (° 1781 - † 1835), klompenmaker

oud-vader HEULEU Judocus (° 1743 - † 1814), dagloner
 oud-grootvader HEULEU Livinus (° 1712 - † 1787), ?

DE NAMEN HELEU – HEULEU – ELOY – ELOI – ELOEY

Het speuren naar mijn voorouders verliep nogal vlot en liet mij toe een kwartierstaat 64 op te maken van zes generaties vóór mij. Deze kwartierstaat verscheen reeds in ons ledenblad 'Leiëstam'; 4° jaargang, nr. 1 van 1996.

Maar nog was ik niet tevreden. Vertrekkend van mijn oud-grootvader, wou ik alle afstammelingen opsporen. Ik wist echter niet waaraan ik begon en ben dan ook maar gebleven bij de archieven van de stad Deinze. Want het opsporen van alle uitgewekenen was en is nog steeds een onbegonnen werk.

Echter bracht dit mij op zeer merkwaardige naamsveranderingen zoals u kunt opmaken uit volgend deel van die stamboom:

Mijn hoger vermelde betovergrootvader HEULEU Jacobus (°1781 - †1835) en echtgenote DE STAUTE Marie (° 1787 - †1835) hadden 11 kinderen:

1. ELOY Eduard (° 1809)
2. ELOI Ange (° 1811)
3. ELOY Augustin (° 1813)
4. ELOY Jean, Isidoor (° 1815)
5. ELOEY Charles, Louis (° 1818)
6. HEULEU Bavo (° 1823)
7. HEULEU Joseph (° 1825)
8. ELOI Marie (° 1827)
9. ELOI Sophie (° 1829 - †1830)
10. ELEU Sophia (° 1830)
11. HELEU Clementine (° 1832)

Bemerk dat er van de 11 kinderen, tijdens de franse bezetting, slechts 2 de juiste naam van hun vader droegen en dat er 6 verschillende namen werden ingeschreven in de registers van de burgerlijke stand! De afstammelingen van de 6 eerste kinderen behielden later de naam van hun vader, geschreven op 4 verschillende wijzen: ELOY – ELOI – ELOEY – HEULEU.

Tegenwoordig zijn zulke ongewilde naamsveranderingen niet meer mogelijk.

BIJZONDERE DOOPAKTE

Als slot nog een wondere inschrijving van de doopakte van mijn vader in het doopregister van de parochie Deinze - Sint Martinus (Petegem) en waarbij de familienaam op drie verschillende wijzen werd ingeschreven:

“Anno Domini 1902 die 14 Junii infrascriptus baptizavi Hermanum Antonium filium legitimum Victoris Heleu ex hac et Mariæ Rosaliæ Arickx ex Donsa et hic conjugum, natum pridie (hora 12) ad meridiem. Susceperunt Hermanus Eloy et Hortentia Heuleu.”

O. Schockaert
 Vic.

Vertaling: "Ten jare 1902, ingeschreven de 14° juni, heb ik gedoopt: Herman Antonius, wettige zoon van Victor Heleu, alhier en van Maria Rosalia Arickx van Deinze, alhier gehuwd, geboren gisteren (om 12 uur) op de middag. Waren getuigen: Herman Eloy en Hortence Heuleu."

O. Schockaert
pastoor

Fernand Heleu

ONS BOEKENBESTAND. AANWINSTEN 2000-2001

De vorige maanden is ons boekenbestand alweer aangegroeid met een paar bruikbare werken voor echte zoekers. Naar aanleiding van de voordracht van Michel Vermote beschikken we over de inventaris (afdeling Deinze) van Amsab (Gent). De inleiding tot dit werk brengt een overzicht van de evolutie van de toenmalige BSP. Ook het Liberaal Archief (Gent) stelde ons zijn inventaris van Deinse verenigingen ter beschikking.

Voor de gevorderden hebben we Gysselings inventaris van het archief van Sint-Baafs en het bisdom Gent uitgebreid. Dit werk bevat heel wat bronnen voor het gebied van onze afdeling. Interessant is de 7-delige reeks over het vredegerrecht te Deinze, die de minuten van akten en vonnissen uit de periode 1798-1940 opsomt.

We willen tevens wijzen op de werken van J. Schilders en M. Vanderhaeghe die niet enkel de beginnelingen, maar ook de ervaren genealogen geholpen hebben met respectievelijk een vademecum Latijn-Nederlands (parochieregisters) en een woordenlijst uit schepen- en notarisakten.

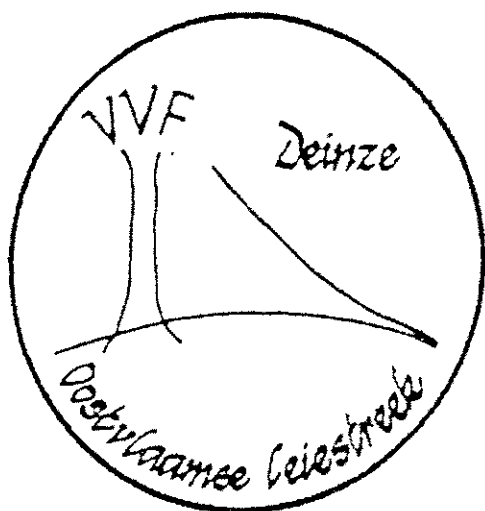
Uiteraard mogen we het werk van J. Roelstraete niet vergeten, waarvan de tweede druk de genealoog nog meer informatie biedt.

De familiegeschiedenis is een bekroning op het werk van een leven lang zoeken naar zijn voorouders. Het werk van dr. P. Huys (*Huys is de naam.*) is in die zin niet enkel een aangename kennismaking met de familie, maar ook met het resultaat van het onderzoek. Een voorbeeld dat navolging verdient.

Tony Vanhee

NUMMER	INVENTARISSEN VAN WERELDLIJKE INSTELLINGEN
INV. 1.22	• R.A. BEVEREN. Vredegerrecht te Deinze. Repertorium van de minuten van akten en vonnissen. 1795/1796 (jaar IV)-1817. Brussel, 1998.
INV. 1.23	• R.A. BEVEREN. Vredegerrecht te Deinze. Repertorium van de minuten van akten en vonnissen. 1818-1825. Brussel, 1998.
INV. 1.24	• R.A. BEVEREN. Vredegerrecht te Deinze. Repertorium van de minuten van akten en vonnissen. 1826-1850. Brussel, 1998.
INV. 1.25	• R.A. BEVEREN. Vredegerrecht te Deinze. Repertorium van de minuten van akten en vonnissen. 1851-1870. Brussel, 1998.
INV. 1.26	• R.A. BEVEREN. Vredegerrecht te Deinze. Repertorium van de minuten van akten en vonnissen. 1871-1883. Brussel, 1998.
INV. 1.27	• R.A. BEVEREN. Vredegerrecht te Deinze. Repertorium van de minuten van akten en vonnissen. 1884-1904. Brussel, 1998.
INV. 1.28	• R.A. BEVEREN. Vredegerrecht te Deinze. Repertorium van de minuten van akten en vonnissen. 1905-1914, 1933-1940. Brussel, 1998.
INV. 1.29	• MULDER B. en J. FRANSSEN. Inventaris. Belgische Socialistische Partij - afdeling Deinze. Amsab. Gent, 1990, xiv + 150 + ii pp.
INV. 1.30	• Inventaris Verenigingen Deinze. Liberaal Archief. Gent, 1998, s.p.

NUMMER	INVENTARISSEN VAN GEESTELIJKE INSTELLINGEN
INV. 2.6.2	• GYSSELING M. <i>Inventaris van het archief van Sint-Baafs en bisdom Gent tot eind 1801. Deel II. Sint-Baafsabdij en Sint-Baafskapittel als instelling. Gemene Goederen van kapittel en bisdom (nrs. 75.5-13978)</i> . Brussel, 1997, 507 pp.
INV. 2.6.3	• GYSSELING M. <i>Inventaris van het archief van Sint-Baafs en bisdom Gent tot eind 1801. Deel III. Gemene goederen van kapittel en bisdom. Bezittingen door het bisdom geërfd van de abdij (nrs. 13979-21805)</i> . Brussel, 1997, 509 pp.
INV. 2.6.4	• GYSSELING M. <i>Inventaris van het archief van Sint-Baafs en bisdom Gent tot eind 1801. Deel IV. Bezittingen door het bisdom geërfd van de Sint-Baafsabdij (nrs. 21806-27887)</i> . Brussel, 1998, 469 pp.
INV. 2.6.5	• GYSSELING M. (†). <i>Inventaris van het archief van Sint-Baafs en bisdom Gent tot eind 1801. Deel V. Bezittingen door het bisdom geërfd van de Sint-Baafsabdij (vervolg) (nrs. 27888-31805)</i> . Voor publicatie nagezien door W. Buntinx. Brussel, 2000, 336 pp.
NUMMER	GÈNEALOGIE: INDEXEN, LIJSTEN, BRONNENPUBLICATIE
GEN 1.11.5	• DERUYTER R. <i>Belgische emigranten naar Amerika (1907-1908)</i> . R. Deruyter. Antwerpen, 2000, 343 pp.
GEN 1.16	• NEIRINCK F. <i>Meigem. Dopen (1680-1796). Huwelijken (1696-1796). Overlijdens (1696-1796)</i> . VVF, VVF-Gent, Digitaal Archief, 2000, 164 pp.
GEN 1.17	• <i>Bibliothèque héraldique</i> [catalogus]. Luik, La Sirene, 2001, s.p.
GEN 1.18	• CALLENS J. <i>De buitenpoorters van Kortrijk in de Roede van Tielt (1639-1720) en de Roede van Deinze (1639-1795)</i> . V.V.F., Afdeling Tielt, 2001, 487 pp.
NUMMER	GÈNEALOGIE: HANDBOEKEN, HANDLEIDINGEN
GEN 2.14	• ROELSTRAETE J. <i>Handleiding voor genealogisch onderzoek in Vlaanderen</i> . VVF, VVF-Roeselare, 1998, 531 pp.
GEN 2.15	• <i>Deinze tussen Aalter en Zwijnaarde. Een wegwijzer voor parochieregisters uit Deinze en aangrenzende kantons</i> . VVF, VVF-Deinze, 2000, 81 pp.
NUMMER	GÈNEALOGIE: PUBLICATIES
GEN 3.5.	• DEBUSSERE J. <i>De familie De Busseré in West- en Oost-Vlaanderen</i> . Eigen beheer, Gullegem, s.d. Extract: pp. 45-67 + 24 pp. bidprentjes.
GEN 3.6.	• HUYS P. <i>Huys is de naam. Aangename kennismaking! Vier eeuwen familiegeschiedenis 1600-2000 (Geluwe, Wevik, Menen, Ledegem, Deinze)</i> . Eigen beheer, Drongen, 2001, pp. 328 + XXIV platen + 1 losse stamboom.
NUMMER	STUDIES
STUD 6	• "Historiek van een jeugdbeweging. KSJ-KSA-VKSJ Nazareth ". In: 't <i>Kastaarke</i> , speciale editie. Nazareth, 2001, 38 pp.
STUD 7	• DEVOLDERE W. (Red.). <i>Vriendenboek Valère Arickx</i> . VVF-regionale afdeling Roeselare, 2000, 312 pp.
STUD 8	• VELLE K. <i>Het vredegerecht en de politierechtbank (1795-1995)</i> . Organisatie, bevoegdheden en archiefvorming. Brussel, 1995, 342 p.
NUMMER	TAALKUNDE
TLK 3	• GOEMINNE L. en T. VANHEE. <i>Toponymie van Petegem-aan-de-Leie. Oude en nieuwe plaatsnamen</i> . Kring voor Geschiedenis en Kunst, Deinze, 2000, 257 pp. + 12 kaarten.
TLK 4	• SCHILDERS M. <i>Vademecum Latijn-Nederlands. Praktisch Stamboomonderzoek</i> . V.V.F. Reg. afdeling, Antwerpen, 2001, 53 pp.
TLK 5	• VANDERHAEGHE J. <i>Oude woorden en uitdrukkingen in schepenarchief en notarisakten</i> . VVF. 1999, 46 pp.

LEIESTAM

Informatieblad van de Vlaamse Vereniging voor Familiekunde, Afdeling Deinze

Verschijnt tweemaandelijks
(niet in juni)
Uitgiftekantoor: Deinze 1

Verantwoordelijke uitgever:
Tony VANHEE

10^e jaargang nr. 3

Reigerslaan 2

AUGUSTUS 2002

9800 DEINZE

Hoofdredacteur: Demuynck Guido, Pachtgoeddreef 17, 9031 Drogen
Onze internet-site: <http://www.gekiere.com/vvfdeinze/>

Activiteiten:

Dinsdag 24 september 2002 van 20 tot 22 uur in de benedenzaal van de bibliotheek, Markt te Deinze:

Voordracht: Kerk- en disrekeningen, door de heer Wilfried De Voldere.

Kerkrekeningen zijn rekeningen van de kerkfabriek; ze werden opgesteld door de kerkmeesters. Ze bevatten ondermeer de namen van de pachters van kerkelijke goederen en tienden, de jaargetijden,... Ze vermelden ook de namen van heel wat ambachtslui (herstel kerk en pastorie,...) en van kerkelijke functionarissen (kosters, kerkbaljuws, klokkenluiders, putmaker,...). Soms bevatten ze ook informatie over de uitvaarten, de begrafenissen.

Disrekeningen, dit zijn de rekeningen van de armentafel, ook dis of H. Geesttafel genoemd, zijn vooral interessant indien de bewijsstukken zijn bewaard. We vinden er dan wel eens details terug over onze armste voorouders.

Dinsdag 19 november 2002 van 20 tot 22 u in de benedenzaal van de bibliotheek, Markt te Deinze:

Voordracht: Gevangenisarchieven voor genealogen: een onbekende bron, door de heer Johan Buyck

Tijdens de lezing wordt eerst kort de geschiedenis van het Belgische gevangeniswezen geschetst. Daarna wordt ingegaan op de verschillende soorten gevangenis en categorieën gedetineerden. Vervolgens worden de voor de genealoog voornaamste archiefbescheiden uit de gevangenisarchieven uitvoerig belicht.

Dinsdagen 5-12-19-26/11/2002 in de namiddag: **begeleid bezoek aan het Deinse stadsarchief** o.l.v. Jacques De Bruycker (op afspraak: tel. Jacques De Bruycker 09/3865239 tussen 9 en 12 uur)

Anna-Maria Torck, geboren te Deinze, viert op 1 september haar honderdste verjaardag in Amerika.

Adolph Torck, zoon van **Joseph Marin** en **Rosalie Van Lancker**, was slachter van beroep. Hij werd geboren in 1878 en huwde op 26 februari 1902 met de Petegemse **Bertha De Volder**. Zij huurden een huisje in de Bisschopstraat nr 69. De vader van Adolf, stoelendraaier-slachter-herbergier, was in 1893 overleden te Gent. Zijn moeder, Rosalie Van Lancker, was afkomstig van Waregem. Zij woonde als weduwe in de Kortrijkstraat nr. 64 met haar oudste zoon **Emiel**, geboren in 1875 (stichter van de fabrieken Torck), haar dochters **Sidonie Alphonsine**-geboren in 1880 en **Anna Elodie**-geboren in 1882. Het tweede kind, **Marie Gabrielle**, overleed toen het nog geen 4 was en **Karel Jozef**, hun vierde kind, was nog geen jaar oud toen hij in 1884 stierf.

In het jonge gezin van zoon Adolf volgden de kinderen elkaar snel op.

1 Jozef Arthur (1) °1900 Deinze † 1904 Deinze (gewettigd bij huwelijk)

2 **Anna Maria** °1902 Deinze

3 Joanna Maria °1905 Deinze

4 Joseph Arthur(2) °1906 Deinze

5 Blanche Maria °1907 Deinze

6 Germaine Maria °1911 Deinze

7 Yvonne Louise °1913 USA

Op 2 mei 1907 werd zijn derde dochtertje **Blanche Marie** te Deinze geboren. Nauwelijks enkele dagen later, op 25 mei 1907, stak Adolph samen met **Rudolf Remi Thuytschaever** en **Oscar Henri Veys** met de SS 'Vaderland' van de Red Star Line de oceaan over. Hij was toen 28 jaar. Het trio kwam te Moline-Michigan terecht waar **Oscar Veys** onderdak kreeg bij zijn broer **Gaston** die daar in 1906 reeds aangekomen was. Rudolf Remi Thuytschaever kwam terecht bij **Polidor Keirsbilck** en Adolf Torck bij zijn kozijn **Alphonse Van den Heede**, 18th Street 702. Hij werkte bij John Deere, ploegenfabrikant, voor 2 dollars per dag. Later werd hij tegen een beter loon letterzetter bij de Gasette van Detroit. Adolf had, zoals velen, bij de emigrantendienst het beroep van landbouwer opgegeven omdat er toen veel vraag was naar landbouwers. Sommige emigranten dachten op die manier gemakkelijk toegang te krijgen tot de USA en van de voordelen die aan de landbouwers toegekend werden te kunnen profiteren.

Amper 10 maanden later, op 23 februari 1908, stond Adolf terug te Deinze.

Op 25 juni 1911 schonk zijn vrouw hem een vierde dochter, **Germaine Marie Scholastica**. Hij zag haar echter niet geboren worden want hij was op 9 mei 1911, zonder aangifte te doen aan de dienst bevolking van Deinze, opnieuw naar Amerika vertrokken. Hij vestigde zich in de County of Wayne-Michigan in de onmiddellijke omgeving van Detroit. Zijn vrouw en kinderen bleven voorlopig in de Gentstraat nr 14 wonen en zijn hem op een onbekende datum achterna gereisd. Dat gebeurde in ieder geval vóór 9 juli 1913 want Bertha schonk hem in Amerika op die datum een vijfde dochter, **Yvonne Louise**.

Het gezin Torck is op 20 april 1916 vanuit de USA naar Canada verhuisd en vestigde zich in Tilbury East in de *County of Kent* (Ontario). Zij verwierven daar op 13 juli 1923 de Canadese (Britse) nationaliteit. Als zogenaamde boer kreeg hij lot 10 in de 2^e Concessie toegewezen en werkte daar als ajuinkweker. Men noemde hem 'den andjuunbaron'.

Zijn vrouw vroeg op 11 november 1922 bij de Belgische Ambassade te Toronto-C een paspoort aan om naar België te reizen. Daarover is verder niets bekend.

Op 2 december 1930 reisden Adolf en zijn vrouw vanuit Antwerpen met het schip *Duchess of Atholl* terug naar Canada als 'tourist third class'. Vermoedelijk hadden zij een verlofperiode in België doorgebracht.

Op 15 oktober 1933 is Adolf met zijn vrouw over Québec naar België teruggekomen om haar wegens ziekte in ons land te laten behandelen. Hij vestigde zich achtereenvolgens Gentssesteenweg 112 en de Kortrijksesteenweg 31 te Petegem. Hij had het inzicht na de behandeling van zijn vrouw opnieuw naar Canada te gaan want hij drukte tegenover de Canadese Consul te Gent het verlangen uit zijn adres te Tilburg te behouden. Zijn vrouw herstelde echter niet van haar ziekte. Zij stierf te Deinze op 9 september 1935. Hij heeft haar overlijden aan de Britse Vice Consul te Gent medegedeeld en is niet

meer naar Canada' teruggekeerd niettegenstaande hij op 10 oktober 1935 aan de 'Canadian Immigration Office' schriftelijk zijn wens te kennen gaf om in Canada zijn domicilie te behouden en verklaarde de volgende lente naar Canada te zullen terugkeren. Hij was hier inmiddels lid geworden van de Bond voor oud-Amerikanen waarvan Gaston Veys de schatbewaarder-secretaris was. De vereniging stelde zich tot doel de Belgen die naar Amerika emigreerden of terug naar België kwamen bij te staan en wegwijs te maken in het afhandelen van de administratieve rompslomp.

Adolf huwde voor de tweede maal te Petegem op 29 april 1936 met Bertha Elodie Verleyen van Petegem.

Van bij zijn terugkomst uit Canada werkte hij tot zijn pensioengerechtigde leeftijd bij de Fa Torck (zaakvoerder Emiel Torck was zijn broer) als magazijnier-meestergast. Hij woonde toen Kortrijksesteenweg 127, daarna op nr. 141. Hij overleed te Petegem op 31.05.1958.

Zijn tweede vrouw overleed te Deinze op 13.03.1975.

Uit het tweede huwelijk sproten drie kinderen die te Petegem opgroeiden :

Christine	° 31.08.1939 Gent	x Daniel Van Hove
Georges Roger	° 02.04.1941 Petegem	x Georgette De Coen
		xx Viviane De Slagmeulder
Claire Lucie	°01.04.1942 Petegem	x Hans Van Der Beken

Geen van de kinderen woont nog te Deinze.

Op 10 juni 1942 heeft Adolf via de Rechtbank van Eerste Aanleg te Gent opnieuw de Belgische nationaliteit aangenomen.

Alle kinderen van zijn eerste vrouw hebben zich in Canada en de USA gesetteld en zijn DUS NOOIT Belg geworden.

-**Anna Maria** (°1902 Deinze) trouwde daar met de Deinzenaar **Joseph M. De Keyser** (°22.04.1903- † 11.12.1967). Zij kregen een zoon **Leon** en een dochter Marguerite. De zoon heeft zelf een zoon en twee dochters. De kleinzoon heeft twee kinderen. Haar dochter Marguerite (roepnaam Peggy) huwde met **Jack H. Norrod**. Daar zijn twee kleinkinderen en vijf achterkleinkinderen.

-**Joanna Maria** (°1905) huwde met **Francis Jubenville**. Zij bleven kinderloos.

-**Joseph Arthur** (°1906 Deinze-† 1982) huwde ginds met **Clementine De Vos** (roepnaam Sally). Zij was afkomstig van Stekene-Waas.

Zij hebben een zoon **James Arthur** die te Ottawa C geboren werd en die op zijn beurt twee zonen en een dochter heeft, **Michael James**, **Laurie Elisabeth** en **James Hamilton Joseph**. De oudste zoon leefde slecht vijf dagen.

-**Blanche Maria** werd in 1907 te Deinze geboren en overleed op 19.10.1982 in de USA.

-**Germaine** (°1911 Deinze) huwde met **Francis Guy Bradley**. Zij hebben een zoon, een kleindochter en twee achterkleinkinderen.

-**Yvonne Louise** (° 1913 Michigan † 08.02.2002 Tilbury C.) huwde met **Benjamin Joseph Mailloux** († 16.11.1969).

Adolph Torck had dus in het totaal 10 kinderen. Het leeftijdsverschil tussen het oudste en het jongste kind bedroeg 42 jaar.

Vijf dochters en een zoon groeiden op in Canada en Amerika. De drie kinderen met zijn tweede vrouw groeiden op te Petegem-Deinze.

Het Amerikaans deel van de tak zal na de dood van **James Hamilton Joseph Torck** (°19.04.1964) x **Kelly Sparling** - zoon van **James Arthur Torck** (°1934) x **Valerie Ann Elisabeth Hamilton** en kleinzoon van **Joseph Arthur Torck** (° 1906) x **Clementine De Vos** - uitgestorven zijn, tenzij daar nog een late nakomeling zou opduiken.

De Vlaamse tak met **Georges Roger** (°1941) die drie zonen heeft, **Geert** (°1966) **Guy** (°1968) en **Gunther** (°1971) waaruit nog eens drie zonen en een dochter voortgesproten zijn, **Nicolas** (°1995), **Gaetan** (°1996) **Kathleen** (°1997) en **Antoine** (1998) zetten in België de mannelijke tak met succes verder.

Op 1 september 2002 zal in Amerika een feestelijk gebeuren plaatsvinden.

Anna Maria Torck, geboren te Deinze op 1 september 1902, dochter van Adolf en Bertha De Volder en halfzuster van de in België verblijvende drie kinderen van zijn tweede vrouw Bertha Elodie Verleyen, zal er haar 100^e verjaardag vieren.

Zij is sinds 1967 weduwe en woont nu bij haar dochter Marguerite (Peggy) die op 28.11.2001 eveneens weduwe werd.

Anna-Maria was negen toen ze Deinze verliet. Zij weet nog heel precies waar ze vandaan komt en bleef steeds in contact met haar Belgische halfbroer en halfzussen.

Te Deinze vierden dit jaar twee inwoners hun honderdste verjaardag.

Leonie Dhayere, (°14.04.1902) wonende Ten Bosse 150 Deinze.

Josephus Joannes De Volder, (°22.05.1902) wonende Heerdweg 15 Vinkt.

Anna Maria Torck is de derde eeuweling die te Deinze geboren werd in 1902.

Het College van Burgemeester en Schepenen heeft zoals gebruikelijk de beide te Deinze wonende eeuwelingen gefeliciteerd en in de bloemetjes gezet. Ter gelegenheid van het heugelijk gebeuren in Amerika stuurde het College de hartelijkste gelukwensen. Die wensen waren vergezeld van een kopie van haar geboorteakte. Deze attentie zal haar ongetwijfeld plezieren.

VVF Deinze heeft haar bij deze gelegenheid de stamboom van de familie Torck aangeboden.

Romain De Bouver

De Guldensporenslag : acht dagen te vroeg herdacht!

Sinds de 4^e eeuw vieren Christenen Kerstmis op 25 december. Het is algemeen bekend dat de Kerk hiermee de bedoeling had van een heidense feestdag, het zonnewendefeest, een Christelijke feestdag te maken. Wanneer Christus geboren is weet niemand.

Dat de Guldensporenslag op 11 juli 2002 niet precies 700 jaar eerder plaatshad is bij weinigen bekend.

Alles heeft te maken met de tijdrekening die in de 14^e eeuw nog in voege was, nl. de Juliaanse kalender. Deze stemt niet overeen met de later ingevoerde Gregoriaanse kalender. De Juliaanse kalender, die in de Romeinse tijd was ingevoerd, telde gemiddeld 365,25 dagen (3 jaar van 365 dagen en om de vier jaar een schrikkeljaar van 366 dagen). Vanaf de 13^e eeuw ging men beseffen dat dit niet precies overeenkwam met het zonnejaar, de tijd nodig voor de aarde om eenmaal een ellipsvormige baan rond de zon af te leggen. Dat zonnejaar telt immers 365,2422 dagen. Een Juliaans kalenderjaar was dus gemiddeld 0,0078 dagen te lang, wat een verschil uitmaakte van 1 dag op 128 jaar. Om die fout te herstellen en om problemen in de toekomst te vermijden werd in 1582 de Gregoriaanse kalender ingevoerd. In de Zuidelijke Nederlanden werd 20 december 1582 Juliaanse stijl onmiddellijk gevolgd door 31 december 1582 Gregoriaanse stijl (ook nieuwe stijl genoemd). Kerstmis werd in onze streken in 1583 twee keer gevierd: een eerste maal op 4 januari 1583 nieuwe stijl (wat overeenkomt met 25 december 1582 in de Juliaanse kalender) en een tweede maal op 25 december 1583 nieuwe stijl. Om verdere fouten te vermijden werden de schrikkeljaren afgeschaft tijdens de eeuwjaren niet deelbaar door 400. Zo was 1900 geen schrikkeljaar maar 2000 wel.

Als gevolg van de fout in de Juliaanse kalender stemt de latere Gregoriaanse kalender niet met de Juliaanse overeen behalve in de 3e eeuw. Vanaf dat ogenblik wordt het verschil per eeuw één dag groter, uitgezonderd de eeuwen met eeuwcijfer deelbaar door vier. Om een datum volgens Juliaanse kalender in de 14e eeuw om te zetten naar de Gregoriaanse kalender moeten acht dagen worden toegevoegd: 11 juli 1302 Juliaanse stijl wordt dus $11 + 8 = 19$ juli 1302 Gregoriaanse stijl... de slag bij Kortrijk werd dus 8 dagen te vroeg herdacht!

(Voor wie meer wil lezen over de tijdrekeningen die door de eeuwen heen gebruikt werden kan het boek "De Tijdrekening: de kalender, Juliaans, Gregoriaans, Republikeins", door Donald Vandecandelaere, uitgeverij Familia et Patria 1985, sterk worden aangeraden – nog verkrijgbaar bij de Vlaamse Vereniging voor Familiekunde, Van Heybeeckstraat 3, 2170 Merksem, tel: 03/6469988)

Guido Demuyneck

WAT IS FAMILIEKUNDE?

Socrates leerde het ons reeds: wil je over iets spreken, begin dan met het definiëren van de gebruikte begrippen en termen.

Wat is... in casu: familiekunde? Wat is de familie? Zoek de definitie van "familie", een bepaling, een omschrijving. Wat is de inhoud van het begrip en wat is de omvang, d.w.z. waar begint het en waar eindigt het begrip; wat zijn de grenzen, wat valt er binnen en wat valt er buiten? Hoe ruim of hoe eng gebruiken we het begrip?

1. Wat is een familie?

Ons woord familie is duidelijk verwant met het Latijnse familia, dat terug zou gaan op een Indogermaanse stam *dem (ons "doen") wat "bouwen"; samenvoegen, huis betekent. "Huis" als stichting: wat we samen doen, vooral het huis dat we samen bouwen. De familie = de groep mensen die voor het huis werkt (doet); de mensen die samen het huis (het huisgezin) vormen.

Familie = het huisgezin; bij uitbreiding: de verwanten.

Iemand die hielp bouwen was een famus > een famulus, een Latijns woord voor een knecht, een medewerker, een mededoener (maar dan wel in ondergeschikte rol). Een woord dat 5000 jaar oud is. Het Latijn domus = het huis.

2. Wat is de kroost?

Dit woord is veel jonger: pas in de 17e eeuw ontstaat het. In het Oudfrans was er het woord croist (waar in het Frans een ^ staat, stond ooit een s). Croist en het woord croître, van het Latijn crescere (= ons groeien). Kroost = de familietrekken vooral in het gelaat en in de houding, in de beweging: diegenen die met familietrekken uitgroeien en herkenbaar zijn als verwant; diegenen die door afkomst op mekaar gelijken of toch gemeenschappelijke groei-trekken hebben. (Elke boreling lijkt op vader of op moeder?)

3. Wat is het gezin?

Het woord gezin is verwant met een oer-Oudgermaans woord "sinden" dat reizen betekent (sinth = de weg) (vgl. West-Vlaams: een sende = zending). Een causatief van sinden is: doen sinden = zenden.

Het gesindel, het gezin = die mee reizen, de reisgenoten, de reisgezellen, diegenen die mee trekken naar hetzelfde huis, die met ons wonen.

4. Sibbe

Nog een woord: de sibbe, Dts. Sippe, Engels sib, Gotisch sibja. Dit woord komt van een oer-Germaanse stam die de betekenis heeft van "de eigen soort", de eigen aard. Aanvankelijk zou het alleen de verwantschap via de man betekend hebben; nadien alle verwantschap.

In de nazi-tijd heeft men dat woord dat op sterven na dood was, weer bovengehaald. Er bestond toen "Sippenhaft" = verwanten aanhouden indien men de man die politiek fout was in het systeem, niet vond. In 1800-1813 pasten de Fransen dat hier toe op de ouders van deserteurs en onderduikers.

5. Verwant

Verwant = verbonden.

Van wilgentwijgen maakte men verbindingen. Die twijgen werden gewonden tot muren: winden - want - gewanden of gewonden.

Muur = uit steen.

Een wand = uit wilgentwijgen gewonden (gewanden), scheiding of muur. Een wand werd dan met leem bepleisterd tot muur. Door zo een muur kon men "inbreken".

Door het huwelijk was men "verwant" met een andere familie.

6. Genealogie

Genealogie is het Griekse woord voor familiekunde.

Het eerste boek van de Bijbel = Genesis (= het ontstaan).

Verwante woorden:

genese - generatie; genea (geboorte); gynei (= vrouw); gynecologie - gynecoloog (vrouwenarts);

genus = soort geslacht, de stam (biologisch is niet gelijk aan grammaticaal);

het gen (meervoud genen): zelfde oorsprong, erfenisdrager.

Besluit: gynei = de vrouw. De vrouw heeft meer met de oorsprong te maken dan de man (de antropos, vandaar antropologie).

7. Kraam

De kraaminrichting, het kraambed, kraamkoorts, kraamvrouw, in de kraam liggen... zijn woorden in verband met de verzorging van de moeder die moet baren of gebaard heeft. Dat kraam heeft te maken met het marktkraam, dat wil hier zeggen met het zeil, het gordijn dat gespannen werd om een ruimte op de markt af te boorden en te dekken.

Welnu, zo een ruimte-afdekking gebeurde ook thuis en in dat huis waren er nogal wat mensen (o.a. kinderen) die de "privacy" van het gebeuren stoorden of door de drukte bij de bevalling gestoord werden (mannen met grote mond, maar die bij het zien van de bevalling moesten weggebracht worden). Die bevallende vrouw lag dan in de kraam.

8. Geboren worden

De vrouw baarde het kind. "Baren" is een oud woord voor "dragen". Als de periode van het kind-dragen ten einde liep, was het kind geboren.

Geboren - is het verleden deelwoord van baren = dragen, vgl. nu nog het Engels to bear - bore - born.

Geboren worden = gedaan met door moeder gedragen te worden. Het kind komt los van de moeder. In Duitsland gebeurt dat nu in een "Entbindungsheim", een tehuis waar het kind los gebonden wordt van de moeder = geboren wordt.

Kathedralen hebben "luchtberen" = elementen in de bouw die de zijwaartse druk van het zware dak van de middenbalk opvangen en naar buiten afvoeren. Die druk wordt in de buitenmuren opgevangen in de steunberen, die steeds breder worden om druk op te vangen. Luchtberen en steunberen dragen het gewicht van de kerken, of van de zware muren in burchten en waterkastelen. We kennen ze het best uit de kerkenbouw.

Bevallen = gedwongen worden te gaan liggen. Leggen = doen liggen.

Herman MAES

Mededeling

Van Jan Moerman kregen wij de jaargangen 1991-2000 van VLAAMSE STAM (dank U Jan!). Wij lieten ze inbinden per jaar met telkens de inhoudsopgave en de naamindex vooraan.

Thans is de hele reeks vanaf 1965 tot 2000 in het stadsarchief te raadplegen.

Wie dit wenst te doen dient de sleutel van de kast te vragen aan de verantwoordelijke van het archief (Filip).

Transcriptie:

Compareerde voor ons Bailluy Burghmeestre ende
 schepenen der Baronie prochie ende heerelichede
 van moorsele ende gracht, Cassellerie ende
 roede van meenen, In persoonen Jooris de
 grave filius wijlent Jacques Inborene ende
 Inwoondere deser voornoemde prochie oudt
 ontrent de vierentsestich jaeren, ende
 nicolais de Smet filius wijlent steven Inborene
 ende Inwoondere deser prochie voorseyt out
 ontrent de sesenvijftich Jaeren, welcke
 comparanten soo ghesaemdelick als elck
 bij sonder verclaeren soo sij doen bij desen
 goede kennisse ende memorie te hebben
 dat Jean Le couttre ende mary vander
 plancque filia Jan syn hysvrouwe ghewoont
 hebben op t'pachtgoet ghenaeemt het
 Clitgoet gestaen ende geleghen binnen
 deser voornoemde prochie van moorsele over
 de heule, ende naer dien de selve
 Jean Le Couttre ende syn voornoemde huysvrouwe
 t'selve goet veel Jaeren ghebruyckt
 hebbende, soo is den voorseyden Le couttere
 ende syn huysvrouwe op t'voornoemde goet overleden
 achterlaetende tot neghen kinderen...

Guido Demuyne

BEKNOPT VERSLAG

In september 1964 verscheen in de bladzijde van Beknopt Verslag in De Standaard en in Het Nieuwsblad een zoekertje, d.w.z. een niet commerciële mededeling, van iemand uit Oostende die vroeg of er mensen waren die belangstelling hadden om hun stamboom op te zoeken.

Tegen einde 1964 was er een vereniging opgericht, de Vlaamse Vereniging voor Familiekunde. Ik was er al bij in 1964 en had lidkaart nr. 516.

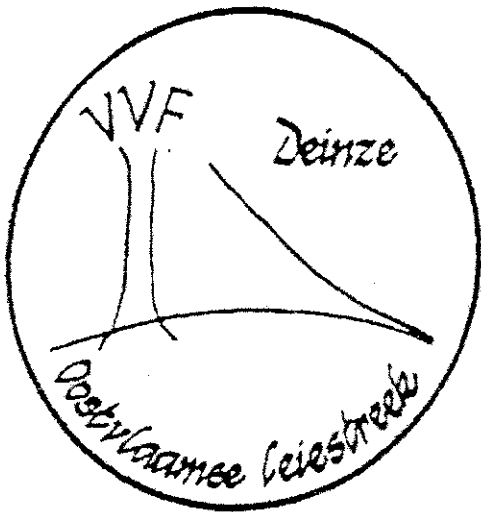
In 1965 begon de vereniging met een eigen tijdschrift Vlaamse Stam, dat in 2002 aan zijn 38^e jaargang toe is: iedere maand een nummer. De VVF heeft nu duizenden leden en tientallen afdelingen – per provincie en per stad:

- Gent – Deinze – Dendermonde – Aalst – Sint-Niklaas/Land van Waas – Vlaamse Ardennen – Meetjesland;
- Antwerpen – Kempen – Mechelen – Brussel – Limburg;
- Leuven – Tienen – Aarschot – Dilbeek – Huldenberg;
- Oostende – Brugge – Kortrijk – Roeselare – Tielt – Westkust

+ familietijdschriften.

Dus: democratisering van het stamboomonderzoek. Maar de stamboom (geboorte – huwelijk – overlijden) is niet genoeg. Dat is slechts de kapstok/het geraamte om er de geschiedenis van de familie aan op te hangen: wie, wat, waar? Beroep, sociale laag, wat beleefden en ondergingen ze?

Herman Maes

LEIESTAM

Informatieblad van de Vlaamse Vereniging voor Familiekunde, Afdeling Deinze

Verschijnt tweemaandelijks
(niet in juni)
Uitgifttekantoor: Deinze 1

Verantwoordelijke uitgever:
Tony VANHEE

10^e jaargang nr. 4

Reigerslaan 2

OKTOBER 2002

9800 DEINZE

Hoofredacteur: Demuynek Guido, Pachtgoeddreef 17, 9031 Drogenen

Onze internet-site: <http://www.gekiere.com/vvfdeinze/>

Activiteiten:

Zondag 20 oktober 2002 van 10 tot 16 uur in Feestzaal Breughel, Kalkendorp 28 Kalken:
18de Oost-Vlaamse Ontmoetingsdag, Thema: "Handel en Nijverheid".

Dinsdag 19 november 2002 van 20 tot 22 u in de benedenzaal van de bibliotheek, Markt te Deinze:
Voordracht: Gevangenisarchieven voor genealogen: een onbekende bron, door de heer Johan Buyck

Tijdens de lezing wordt eerst kort de geschiedenis van het Belgische gevangeniswezen geschetst. Daarna wordt ingegaan op de verschillende soorten gevangenis en categorieën gedetineerden. Vervolgens worden de voor de genealoog voornaamste archiefbescheiden uit de gevangenisarchieven uitvoerig belicht.

Dinsdagen 5-12-19-26/11/2002 in de namiddag: **begeleid bezoek aan het Deinse stadsarchief** o.l.v. Jacques De Bruycker (op afspraak: tel. Jacques De Bruycker 09/3865239 tussen 9 en 12 uur)

De VVF-afdeling Deinze publiceert :

Guido Demuynek: **De volkstelling van het jaar IV (1796), Kanton Deinze**

Deel 4: Bachte, Sint-Maria-Lerne, Astene, Deurle en Sint-Martens-Latem

Verkrijgbaar door overschrijving van 11 euro (7,5 euro + 3,5 euro verzendingskosten) op rekening nr. 083-2731167-38 van VVF-Deinze

PATENTREGISTERS ALS BRON VOOR DE FAMILIEKUNDE – HET PATENTREGISTER VAN DEINZE VAN HET JAAR VIII (1799)

Op 17 maart 1791 werden in Frankrijk de ambachten en gilden afgeschaft. Voortaan was de uitoefening van eender welk beroep volkomen vrij. Tegelijkertijd werd een nieuwe belasting ingevoerd, **het patentrecht** (droit de patente). Aanvankelijk gold het patent als een vergunning om een bepaald beroep of zelfstandig bedrijf te mogen uitbaten. Daarom werd het patentrecht eerst beschouwd als een vergoeding voor het uitreiken van die vergunning door de overheid. Na verloop van tijd kreeg het patentrecht meer het karakter van een belasting, die rechtstreeks op de beroepsinkomsten werden geheven. Als referentiepunt koos men de huurwaarde van winkels, ateliers en opslagplaatsen. Door aanhoudende kritiek heeft deze regeling het echter niet lang uitgehouden. Er is immers niet noodzakelijk een verband tussen de winstgevendheid van een zaak en de ruimtes waarvan gebruik gemaakt wordt. Zo kan bijvoorbeeld een bankier zijn zaken afhandelen binnen een klein kantoor, terwijl een leerlooier omvangrijke opslag- of werkplaatsen nodig heeft.

Een nieuwe regeling, vanaf 1795 van toepassing, voorzag een indeling in beroeps categorieën volgens twee criteria: de aard van de handel of industrie en het bevolkingsaantal van de plaats waar de activiteiten werden uitgeoefend. De patentbelasting bestond toen enkel uit een vast recht, waarvan het bedrag afhankelijk was van de categorie waartoe men behoorde. Inmiddels was het patentrecht ook in onze streken ingevoerd na de aanhechting bij Frankrijk.

Vanaf 1796 perfectioneerde de wetgever de patentbelasting door de basisprincipes van de twee voorgaande regelingen gewoon te combineren. Het patentrecht werd voortaan verdeeld in een vast en een proportioneel recht. Voor het **vast recht** bleef men rekening houden met de **aard van de activiteit en het bevolkingsaantal van de plaats waar de activiteit plaats had**; het **proportioneel recht was evenredig met de huurwaarde van de bedrijfspanden** en bedroeg één tiende deel daarvan. Wie meerdere bedrijven of beroepen had betaalde slechts belasting voor de hoogst belastbare activiteit. De wet van 11 februari 1816 schafte het proportioneel recht af, maar voortaan diende wel belasting te worden betaald op alle activiteiten.

De wet van 21 mei 1819 reorganiseerde de patentbelasting grondig en verfijnde sterk de basis waarop de aanslag geheven werd. Behoudens tariefwijzigingen in 1823 en 1849 en de uitsluiting van een aantal beroepen in de loop van de 19^e eeuw, bleef deze regeling tot en met de afschaffing van de belasting in het begin van de 20^e eeuw geldig. Voortaan werden de belastbare beroepen in 15 groepen opgedeeld. De elf eerste groepen werden belast volgens "tarief A" dat eenvormig was voor alle gemeenten. "Tarief A" kende 17 verschillende klassen die elk met een bepaald belastingbedrag overeenkwamen. De beroepen die in de groepen 12 tot 15 terechtkwamen, werden belast volgens "tarief B" dat varieerde naargelang het aantal inwoners van de gemeente. Men onderscheidde zes categorieën van gemeenten. Binnen elke categorie telde men 14 klassen die met een bepaald belastingbedrag overeenstemden. Omdat de patentbelasting zich voor het schatten van de inkomsten moest baseren op uiterlijke kenmerken, noteerde men gegevens inzake de verbruikte hoeveelheid grondstoffen, het aantal tewerkgestelde arbeiders, het aantal geproduceerde eenheden, de gebruikte werktuigen, machines en stoommachines, enz.

De patentregisters van de eerste helft van de 19e eeuw geven de totale commerciële en industriële activiteit van een gemeente weer. Dit is niet meer het geval nadat de wet van 22 januari 1849 een ganse reeks ambachtelijke beroepen van het patentrecht vrijstelde voor zover enkel met vrouw en kind of maximum één arbeider gewerkt werd. In totaal verdwenen zo niet minder dan 37.200 ambachtsslui van de rol van de patentbelasting.

In de loop van de tweede helft van de 19e eeuw werden steeds meer vennootschappen proportioneel getaxeerd op hun netto-winsten. De patentbelasting verloor steeds meer van haar belang en werd in het begin van de 20^e eeuw volledig vervangen door de vennootschapsbelasting.

De patentregisters van ons werkgebied terug te vinden in het Rijksarchief Gent

Hieronder volgt een overzicht van de patentregisters van Groot-Deinze en Groot-Zulte, die we terugvonden in het Rijksarchief Gent. Van Eke en Nazareth zijn hier geen patentregisters bewaard. Mogelijk bevinden zich nog een aantal patentregisters op de gemeentehuizen.

Groot-Deinze:

Deinze: Fonds Deinze (Inventaris nr. 134) nrs. 729-739	
729: Aangiften van patentbelasting	1 bundel
730: Briefwisseling, lijsten, instructies	1 bundel
731-738: Registers van patentplichtigen jaar VII-1865 (731: jaar VIII (1799)-1811; 732: 1816-1823; 733: 1824-1829; 734: 1830-1836; 735: 1837-1843; 736: 1844-1848; 737: 1849-1853; 738: 1854-1860 en 1865	8 bundels
739: Dubbels van de belastingrollen 1844-1860	1 bundel
Meigem: Fonds Modern Gemeentearchief Meigem (Inventaris nr. 13) nrs. 60-62	
60: Registers van patentschuldigen 1816-1818	1 pak
61: Registers van patentschuldigen 1829-1842	1 pak
62: Registers van patentschuldigen 1843-1870	1 pak
Zeveren: Fonds Deinze (Inventaris nr. 134) nr. 1196	
1196: Lijsten van patentschuldigen 1809-1861	1 bundel

Groot-Zulte:

Olsene: Fonds Olsene (Inventaris nr. 97) nrs. 223-224	
223: Rollen van het patentrecht 1844-1871	1 bundel
224: Register der patentplichtigen 1843-1871	1 register

Mogelijk zijn er ook nog patentlijsten terug te vinden in andere pakken die in de inventaris gedefinieerd worden als belastingkohieren (vb. Modern Gemeentearchief Grammene (Inventaris nr. 13) nr. 19: diverse belastingkohieren 1820-1867 (1 pak))

Het patentregister van Deinze van het jaar VIII (1799)

Het patentregister van Deinze van het jaar VIII, waarvan we hieronder de ontleding starten, is het oudste dat we deze stad terugvonden. Het dateert uit de tijd dat zowel een vast recht als een proportioneel recht (gebaseerd op de huurwaarde van de gebouwen), werd geheven. De lijst draagt als opschrift: "Etat fourni par l'Agent de la Commune de Deynse en exécution de la Loi du 17 Fructidor an 7, des Citoyens assujettis à la Patente pour l'an 8 dans ladite Commune, lequel état est formé d'après les dispositions de la Loi du 1er Brumaire an 7, relative aux Patentes de ladite année." De volgorde waarin de patentplichtigen in dit kohier worden vermeld is dezelfde als deze in de door ons in 1992 gepubliceerde telling van het jaar IV (1796). Uiteraard zijn enkele ambachtshui en ondernemers nieuw en zijn anderen vertrokken of overleden. Wat deze lijst met patentplichtigen ook interessant maakt is de soms meer nauwkeurige vermelding van het beroep van de betrokkenen. Staat bijvoorbeeld bij Augustin Van Speybrouck (nr. 75 in de telling van het jaar IV) in de volstelling als beroep enkel "marchand" vermeld, dan wordt dit in de patentlijst "marchand épicier en detail". We moeten er wel rekening mee houden dat enkel het beroep werd vermeld waarvoor de hoogste taks verschuldigd was, het is dus mogelijk dat bepaalde personen in de lijst nog een ander beroep uitoefenden.

Noms des citoyens assujettis à la Patente dans la commune	Leur demeure	Leur état, commerce, industrie ou profession la plus imposable	Montant ou évaluation des loyers des maisons d'habitation, des magasins, boutiques, ateliers ou usines, employés au commerce ou profession	Fixation arrêtée par l'Administration municipale, des droits de Patente dûs par les citoyens dénommés au présent état		TOTAL	
				Droits fixes	Droits prop.		
Pierre Frans VLIEGE	Deynse	Tailleur			3	3	
Auguste STEYAERT	ditto	Cordonnier			3	3	
Jean DE SWEEMERE	ditto	Boucher	25	11	15	2 50	17 50
Pierre VAN DAELE	ditto	Boulangier	25	10	5	2 50	7 50
Emanuel MINNENS	ditto	Marchand drapier en détail	25	11	20	2 50	22 50
Jean Baptiste DHONT	ditto	Marchand drapier en détail	20	6	20	2	22
Jean CRAS	ditto	Cordonnier			3		3
Philippe PICQUET	ditto	Tailleur			3		3
Ange CALLIER	ditto	Aubergiste	75	34	15	7 50	22 50
Pierre VAN LANDEGHEM	ditto	Orfèvre	80	12	20	8	28
Jean Baptiste MOERMAN	ditto	Aubergiste	75	27	15	7 50	22 50
VERMEIREN	ditto	Fripier	25	6	8	2 50	10 50
Augustin CLAES	ditto	Marchand drapier en détail	45	14	20	4 50	24 50
Servais VAN RISSEGHEM	ditto	Boucher	25	15	15	2 50	17 50
Livin VAN OOST	ditto	Vendeur de Livres	30	8	20	3	23
Jean Benoit VERSCHUERE	ditto	Boulangier	25	12	5	2 50	7 50
Augustin VAN SPEYBROUCK	ditto	Marchand épicier en détail	20	7	8	2	10
Jacques BEGIJN	ditto	Perruquier			3		3
Guilielmus VAN GANSBEKE	ditto	Boulangier	25	0	8	2 50	10 50
Jean Baptiste VANDE WILLE	ditto	Marchand épicier en détail	25	0	8	2 50	10 50
Pierre Jean KINTS	ditto	Tourneur en bois			3		3
Francois AUWENROGGE	ditto	Cabaretier	30	0	5	3	8
Vidua Em. VANDER STRAETEN	ditto	Rafineur de sel et Brasseur	150	0	20	15	35
Jean DE BOOSERE	ditto	Tourneur en bois			3		3
Charles BERTIJN	ditto	Macon en boutique de potterie	30	0	4	3	7
Emanuel ROGGHE	ditto	Marchand de fil et lin	20	0	5	2	7
Vidua Jean Baptiste DELCROIX	ditto	Marchand de fer	25	0	8	2 50	10 50

(wordt vervolgd)

Guido Demuyne

De naam Van Deinse in Vlaanderen en in Nederland.

De naam *Van Deinse-Van Deinsen-Deins-Deinsen* is in Nederland nogal verspreid.

Te Enschede vonden we een naam waar iets over te zeggen valt.

Jacobus Joannes van Deinse werd te Enschede Nl. geboren op 6 januari 1867 en overleed er op 24 februari 1947.

Volgens de oudste berichten is de man van Deinze afkomstig en is hij er onder de aanzienlijkste geslachten lang vóór en ten tijde van de reformatie bekend geweest.

De familie *Van Deinse* had bezittingen in het 'Land van Waes'.

De heerlijkheden Haertselaer en Haesdonck zijn van 1460 tot 1657 in het bezit geweest van de familie.

In het begin van de 15^e eeuw woonden leden van de familie reeds in Zeeuws-Vlaanderen.

Jacobus Joannes was de tweede zoon en het zesde kind uit het huwelijk van *Dr. in de wis- en natuurkunde Antonius van Deinse* (1826 Hulst-1896) gehuwd met *Catharina Sara Dina van Dishoeck* (1826-1901) die eveneens uit een voornaam Zeeuws geslacht stamde.

Hij werd de eerste directeur van de Twentse Industrie- en Handelsschool te Enschede van 1863 tot 1886. Hij was in 1905 medeoprichter van de 'Oudheidkamer Twente' en wetenschappelijk assistent.

met de persoonlijke titel van conservator van het Rijksmuseum Twenthe en bestuurslid van talloze verenigingen.

Hij verwierf bekendheid als Twents historicus en folklorist en dichtte onder meer het Twents volk lied waarvan hij de melodie ontleende aan het Duits studentenlied 'Ergo bibamus'. Voor talrijke oudheidkundige verenigingen gaf hij lezingen.

De J. J. Van Deinzelaan te Enschede is naar zijn naam genoemd.

Hij liet zich op de Oosterbegraafplaats van Enschede begraven met twee zilveren rijksdaalders, één uit zijn geboortjaar (1867) en één uit het jaar dat hij stierf (1947). Dan weten ze dat ze mij te pakken hebben als ze het kerkhof ooit opruimen zei hij. Het illustreert zijn zin voor humor en historie.

In de de Nederlandse telling van 1947 komt de naam een aantal keren voor weliswaar op verschillende manieren geschreven:

1-Van Deinse:

Amsterdam 12	Heemstede 1		
Enschede 4	Utrecht 1	De Bilt 3	Middelburg 3
Wassenaar 1	Nijmegen 4	Rotterdam 4	Den Haag 3

2-VanDeinsen :

Tiel 13	Wadenoijen 5	Amsterdam 10	Den Bosch 21
Schiedam 1			

3-Deins :

Utrecht 5	Bunnick 1	Montfoort 6	Oudewater 1
-----------	-----------	-------------	-------------

4-Deinsen :

Den Bosch 1

In tegenstelling tot de Vlaamse schrijfwijze waar de Y gebruikt is komt in Nederland alleen de schrijfwijze met 'i' voor.

In het Nederlands telefoonboek van 1998 vonden we de namen *Van Deinse* en *Van Deinsen* bij de volgende steden en gemeenten :

Amsterdam-Apeldoorn-Eck en Wiel-Lelystad-Oostzaan-Opheusden-'s Hertogenbosch-Tiel-Vught-Wageningen-Wamel-Wijchen-Bedum-Bosch en Duin-Doorn-Dortrecht-Eindhoven-Gouda-Groningen-Leiden-Lelystad-Middelburg-Middenbeemster-Moergestel-Numansdorp-Gaasterlin Sleat-Putten-'s Gravenhage-Santpoort-Zuid-Sneek-Utrecht-Velp-Zaltbommel-Zoelen.

Bijna alle steden en gemeenten liggen boven de grote rivieren of in het hoge noorden van Holland.

Ongetwijfeld behoorden de meeste voorouders van deze voormalige Deinzenaren tot de zogenaamde ketters die op het einde van de zestiende eeuw naar Holland uitweken om zich te onttrekken aan de Spaanse inquisitie (80-jarige oorlog 1568-1648 tegen de Spanjaarden voor vrijheid van godsdienst en

staatkundige vrijheid). In deze zéér woelige periode verliet vooral de intelligentsia onze gemeenten. Toen werden in de Nederlandse steden hele straten bewoond door immigranten uit het Zuiden.

De oud-Deinzenaren hadden blijkbaar een voorliefde voor de de streek van Amsterdam-Utrecht-Nijmegen want daar zijn de meesten zich gaan vestigen.

Hoe was het gesteld met de *VAN DEINSES* te Deinze gedurende het oud regime?

In de parochieregisters van het ancien regime van OLV Deinze en Sint Martinus komt de naam *Van Deinse* en zijn aanverwante schrijfwijzen niet meer voor, niet in de doopakten, niet in de huwelijksakten en evenmin in de overlijdensakten. Dit is niet zo verwonderlijk aangezien de naam Van Deinse erop wijst dat die personen wel afkomstig waren van Deinze maar de stad verlaten hadden om zich elders te gaan vestigen en daar met de naam Van Deynse bekend werden. Er zijn later blijkbaar geen naamdragers teruggekeerd naar Deinze. De naam komt niet voor in de volkstelling van 1796 noch in de bevolkingsregisters vanaf 1846 tot 1980.

● Hoe was het gesteld met die naam in de ons omringende arrondissementen in het oud regime ?

In de totaalindexen van de klappers van de parochieregisters van het ancien regime in het arrondissement Gent, Tielt, Roeselare en Kortrijk komt de naam des te veelvuldiger voor. Wij geven een overzicht van de gemeenten waar hij voorkomt in het register van dopen, en/of huwelijken en overlijdens.

Arrondissement Gent :-*Deyns- Van Deynze-Van Deynsche-Vandeynse-Van Deynsen-Van Deynze*. komt voor te :

Bellem - Destelbergen - Drongen - Gentbrugge - Hansbeke - Knesselare - Landegem Lochristi - Melle - Oostwinkel - Ronsele - Schelderode - Sleidinge - St-Denijs-Westrem - Ursel - Vurste - Zaffelare - Zomergem.

Arrondissement Tielt : *Deins - Van Deinse - Van Deynse - Van Deynze* komt voor te :

Koolskamp - Meulebeke - Pittem - Ruiselede - Tielt - Wakken - Wingene.

Arrondissement Roeselare : alleen *Vandeynse, Vandeynse*. komt voor te :

Gits - Ardooie - Beveren - Emelgem - Izegem - Lichtervelde

Arrondissement Kortrijk : alleen *Vandeynse* komt voor te :

Menen - Wevelgem

In het adressenboek van Deinze 'De Klaroen' van 1992-1993 komt de naam *Van Deynze* slechts eenmaal voor.

● In een recente Promedia telefoongids van België komen alleen de namen *Van Deynse* en *Van Deynze* in de volgende steden of gemeenten een aantal keren voor. Indien de naam van de partner van de abonneementhouder een *Van Deyns(z)e* is en die naam in de gids opgenomen is dan zit die ook in het bestand.

Aalter 6	Hove 2	Merendree 1
Bellem 2	Huldenberg 1	Mol 1
Booischoot 1	Ieper 2	Moorsel 4
Brecht 2	Itegem 1	Nevele 1
Brugge 1	Kaprijke 1	Oosterzele 1
Brussel 7	Keerbergen 1	Oudenaarde 5
Destelbergen 1	Knesselare 6	Sint-Amandsberg 1
Drongen 1	Knokke 2	Sint-Eloois-Vijve 1
Eeklo 10	Knokke-Heist 1	Sint-Laureins 16
Evere 1	Koksijde 1	Sleidinge 1
Geel 1	Kortrijk 2	Tessenderlo 2
Gent 12	Lembeke 1	Tremelo 1
Grez-Doiceau 1	Leopoldsburg 1	Ursel 2
Grimbergen 1	Leuven 1	Waarschoot 6

Heist 1	Lier 12	Waregem 1
Heist-op-den-Berg 6	Lovendegem 3	Wondelgem 1
Herent 1	Maldegem 37	Zingem 1
Heusden (bij Gent) 1	Mariakerke 2	Zomergem 9
Hoboken 1	Menen 2	Zonnebeke 1

Uit dit overzicht blijkt dat de naam vooral in het Meetjesland bekend is.

De schrijfwijze *Deins-Deinsen-Van Deinse(n)-Van Deynsche* komt in de Belgische telefoongids niet voor. Je ziet, ze zijn bijlange na niet uitgestorven.

Professor De Brabandere heeft het in zijn boek met naamsverklaringen nog over andere schrijfwijzen nl : *van Duinsen, van Duy(n)s, van Duijse(n), van Duijze(n)*. Die schrijfwijzen zijn we nergens tegengekomen. Hij verwijst naar een *Willelmus van Dunse* te Gent in 1130, naar een *Jhan van Doinze huus* in 1335 en naar *Jan van Doinse* te Mechelen in 1373.

En hoe staat het met de naam Van Petegem, Van Wontergem en Van Severen te Deinze?

Van Petegem komt in de bevolkingsregister van Deinze van 1970-1980 slecht 3 maal voor. Van Severen is goed voor 30 maal en Van Wontergem komt 40 maal voor.

Romain De Bouver

EEN GENERATIE (gen-genus-guny)

Het leeftijdsverschil

tussen mij en mijn kinderen

tussen mijn kinderen en mijn kleinkinderen

tussen mij en mijn ouders

tussen mijn ouders en mijn grootouders is gemiddeld ca. 30 jaar.

Waar er 10 of 20 kinderen waren (19^e eeuw, vooral 2^e helft) zit het middelste kind aan die 30 jaar. Het verschil tussen het 1^e kind en het 10^e of 20^e kind kan bijna een generatie zijn (vb. 20 jaar); zeker als er een tweede moeder in het gezin is. (Bij een tweede vader verandert de naam van de halfbroer of halfzuster).

Indien 30 jaar een generatieverschil is, dan zitten we

in de 15^e generatie, $30 \times 15 = 450$ jaar, in de tijd van keizer Karel, Karel V (1500-1558);

met de 40^e generatie, $40 \times 30 = 1200$, in de tijd van Karel de Grote, Karel I, omstreeks 800.

De mannen van 1302 vormen (theoretisch) onze 23^e generatie.

Zoek nu maar op: tien generaties is geen wonderwerk.

Ken je het beroep van je grootouders, van je overgrootouders? Die beroepen bepalen (toch gedeeltelijk) de sociale klasse tot dewelke je vandaag behoort. Dus de beroepen steeds noteren.

En de getuigen noteren, want die tonen de sociale relaties.

Herman Maes

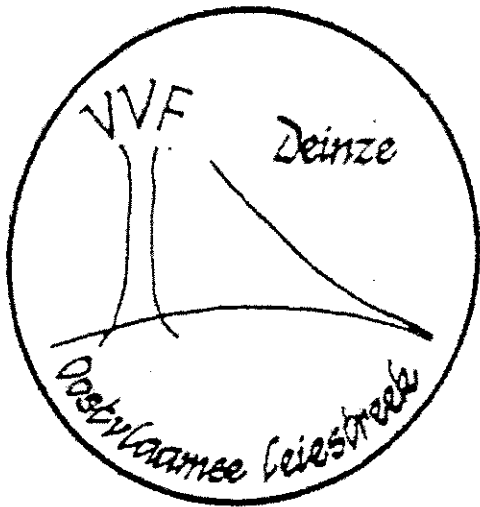
oud schrift

In ons vorig nummer publiceerden wij een tekst uit 1680 (we vergaten dit toen te vermelden, waarvoor onze verontschuldiging). Thans publiceren wij een tekst (met transcriptie) uit 1692, eveneens uit het archief van het OCMW Antwerpen, Lange Gasthuisstraat 23, 2000 Antwerpen, doos 99.

Het betreft een schriftelijke verklaring van Joannes Ooms, pastoor van Sint-Baafs in Gent.

Ontfanghen ende ghepubliceert hebbende den brief van de
Edele Heeren Aelmoesseniers van Antwerpen, is bij mij gecom-
pareert Antonette patheet, gheboren binnen dese stede van Gendt,
ende ghedoopt in de parochiale kercke van S. Marten, geseyt Acker-
ghem, ende tegenwoordich woonende onder de parochie van S. Baefs
binnen de selve stadt, wesende een seer eerlycke dochter die haer
altydt deughdelijck gecomporteert heeft, De welcke hebbende de
intentie van haer selven met den eersten te begeven tot den houwe-
lijcken staet, ende wesende van het maeghschap van Joncker
Jan dellafaille in den sesden graet (gelijck sij mij uijt de
attestatie van de Magistraet van de stadt van Cortrijck, te samen
gevoeght met den gheslachte boom, heeft doen blijcken) versoecht
oetmoedelijck van de Edele Heeren Aelmoesseniers de somme
van 200 guldens te mogen genieten, seggende dat haer moeder
die in haer hauwelijck oock genoten heeft. Welck vercregen heb-
bende sal haer selven altydt verobligeert kennen Godt te bidden
voor de ziele van haeren weldoener, ende voor het welvaren van
de Edele Heeren Aelmoesseniers. Datum tot Gendt 31 Marti 1692
Joannis Ooms pastoor
Eccles. Cathed. S. Bavonis Ganda

Ontfanghen ende ghepubliceert hebbende den brief van de	(1)
Edele Heeren Aelmoesseniers van Antwerpen, is bij mij gecom-	(2)
pareert Antonette patheet, gheboren binnen dese stede van Gendt,	(3)
ende ghedoopt in de parochiale kercke van S(int) Marten, geseyt Acker-	(4)
ghem, ende tegenwoordich woonende onder de parochie van S(int) Baefs	(5)
binnen de selve stadt, wesende een seer eerlycke dochter die haer	(6)
altydt deughdelijck gecomporteert heeft, De welcke hebbende de	(7)
intentie van haer selven met den eersten te begeven tot den houwe-	(8)
lijcken staet, ende wesende van het maeghschap van Joncker	(9)
Jan dellafaille in de sesden graet (gelijck sij mij uijt de	(10)
attestatie van de magistraet van de stadt van Cortrijck, te samen	(11)
gevoeght met den gheslachte boom, heeft doen blijcken) versoecht	(12)
oetmoedelijck van de Edele Heeren Aelmoesseniers de somme	(13)
van 200 guldens te mogen genieten, seggende dat haer moeder	(14)
die in haer hauwelijck oock genoten heeft. Welck vercregen heb-	(15)
bende sal haer selven altydt verobligeert kennen Godt te bidden	(16)
voor de ziele van haeren weldoener, ende voor het welvaren van	(17)
de Edele Heeren Aelmoesseniers Datum tot Gendt 31 marti 1692	(18)
Joannis Ooms pasteur	(19)
Eccles. Cathed. S. Bavonis Ganda	(20)

LEIESTAM

Informatieblad van de Vlaamse Vereniging voor Familiekunde, Afdeling Deinze

Verschijnt tweemaandelijks
(niet in juni)
Uitgifttekantoor: Deinze 1

Verantwoordelijke uitgever:
Tony VANHEE

10^e jaargang nr. 5

Reigerslaan 2

DECEMBER 2002

9800 DEINZE

Hoofdredacteur: Demuyne Guido, Pachtgoeddreef 17, 9031 Drogen

Onze internet-site: <http://www.gekiere.com/vvfdeinze/>

PRETTIGE EINDEJAARSFEESTEN!!!

Activiteiten:

Dinsdag 11 februari 2003 van 20 tot 22 uur in de benedenzaal van de bibliotheek, Markt te Deinze:

“Negentiende-eeuwse fiscale bronnen, hun waarde voor de genealoog”

- Algemeen overzicht, door Tony Vanhee
- De patentbelastingen, door Guido Demuyne

Op het einde van de 18^e eeuw hervormde de Franse bezetter het fiscaal stelsel. Dit nieuwe systeem bleef op enkele aanpassingen na in voege tot de Eerste Wereldoorlog.

De vier directe belastingen (grondbelasting, personele belasting, patentbelasting en plaatselijke belastingen) kunnen de genealoog helpen in zijn speurtocht naar zijn voorouders. Wat betekenen die belastingen? Waar kunnen we ze vinden?

Oproep:

Om de leden nog beter te bereiken hadden wij graag een bestandje aangelegd met jullie e-mail adressen (zo jullie hierover beschikken). Gelieve een blanco e-mail te sturen naar claudio@gekiere.com met als onderwerp “e-mail adres voor VVF”.

HERNIEUWING LIDGELDEN

Gelieve uw lidmaatschapsbijdrage 2003 (5 €) over te willen schrijven op rekening nr. 083-2731167-38 van VVF-Deinze. Nationale leden van VVF zijn niet verplicht om deze bijdrage te storten maar hun bijdrage is steeds van harte welkom.

KERK- EN DISREKENINGEN ALS BRON VOOR DE FAMILIEKUNDE

Op 24 september mochten we Wilfried Devoldere in ons midden verwelkomen met een voordracht over kerk- en disrekeningen. Op het einde van deze interessante lezing beloofde ik de toehoorders een artikel te schrijven over dit onderwerp, toegespitst op ons werkgebied.

De hieronder ingelaste tabel verwijst naar de kerk- en disrekeningen (en de bewijsstukken bij deze rekeningen) die ik in het Rijksarchief Gent terugvond in de archieven van de kerkfabrieken van de parochies die nu deel uitmaken van de fusiegemeenten Deinze, Nazareth en Zulte en in het fonds "Baronie Nevele".

Zoals U bemerkt werden niet voor alle parochies kerk- en disrekeningen teruggevonden en is voor andere parochies het aantal vermelde rekeningen beperkt. Het is niet uitgesloten dat er zich in sommige pastoriën tussen de archieven nog rekeningen bevinden. Signaleer het ons wanneer je hierover iets meer weet! Naast kerk- en disrekeningen vonden we nog andere rekeningen terug in de archieven van de kerkfabrieken (o.a. kapelrekeningen vb. van Zulte: Kapel van Onze-Lieve-Vrouw ten Dale (Kerkfabriek Zulte nr. 113-203 (1504-1776)).

Hieronder bespreken we als voorbeeld twee rekeningen uit de archieven van het fonds "Kerkfabriek Deinze": een kerkrekening van de O-L-Vrouwparochie van 1691 en een rekening van de armendis van dezelfde parochie van 1702.

Qua structuur kunnen kerk- en disrekeningen van parochie tot parochie nogal verschillen. Toch volgt na een inleidende aanhef, met de namen van de kerkmeesters en de periode waarop de rekening betrekking heeft, veelal eerst een deel met de inkomsten en daarna een deel met de uitgaven, elk onderverdeeld in verschillende hoofdstukken of rubrieken.

<u>Parochie</u>	<u>Inventaris</u>	<u>Kerkrekeningen</u>	<u>Disrekeningen</u>
Bachte	inv. 4.4	Kerkfabriek Bachte nr.6 (1651-1795)	
Deinze O-L-Vrouw	inv. 4.4	Kerkfabriek Deinze O-L-V nr. 31-48 (1596-1865)	Kerkfabriek Deinze O-L-V nr. 42-48 en 64-72 (1585-1805)
Gottem	inv. 97b		Gottem nr.19 (stukken armendis 1647-1738)
Meigem	inv. 4.4 en 105	Baronie Nevele nr.1537-1542 (1605-1794) en Kerkfabriek Meigem nr.3 (1807-1808)	Baronie Nevele nr.1531-1536 (1594-1794)
Petegem Sint-Martinus	inv. 4.4	Kerkfabriek Petegem nr.2 (1762-1795)	Kerkfabriek Petegem nr.3-9 (1632-1795)
Sint-Maria-Leerne	inv. 105	Baronie Nevele nr.1389-1401 (1565-1789)	Baronie Nevele nr.1382-1388 (1562-1793)
Sint-Martens-Leerne	inv. 4.2 en 105	Kerkfabriek Sint-Martens-Leerne nr.11-47 (1710-1791) en Baronie Nevele nr.1456-1461 (1559-1791)	Kerkfabriek Sint-Martens-Leerne nr.50-85 (1710-1789) en Baronie Nevele nr.1449-1454 (1578-1792)
Vinkt	inv. 105	Baronie Nevele nr.1782-1788 (1613-1794)	Baronie Nevele nr.1777-1781 (1603-1792)
Zeveren	inv. 4.4	Kerkfabriek Zeveren nr.8 (1740-1797)	Kerkfabriek Zeveren nr.9bis-10 (1681-1780)
Eke	inv. 4.2	Kerkfabriek Eke nr.13-34 (1631-1798)	Kerkfabriek Eke nr.13 en 75-93 (1667-1797)
Nazareth	inv. 4.3	Kerkfabriek Nazareth nr.43-227 en 237-241 (1587-1829)	Kerkfabriek Nazareth nr.281-288 (1667-1800)
Machelen	inv. 4.2	Kerkfabriek Machelen nr.43-199bis en 218-237 (1521-1834)	Kerkfabriek Machelen nr.293-434 en 443-457 (1566-1798)
Zulte	inv. 4.2	Kerkfabriek Zulte nr.15-104 (1554-1776)	Kerkfabriek Zulte nr.218-322 (1521-1778)

Kerkrekening van parochie Onze-Lieve-Vrouw (Deinze) van het jaar 1691
(bron: Rijksarchief Gent, Kerkfabriek Deinze (Inventaris 4.4) nr. 34)

(1 recto) **Rekeninghe Bewijs** ende Relyquae die by desen doen ende overgeven Jan LAUWERS fs. Joos ende Frans VAN DOORNE beyde kerckmeesters midtsgaders Jan VAN RENTERGHEM fs. Jan over Ermers VANDER MEERSCH fs. Jan ontfangher van onse lieve vrouwe kercke der stede ende marquysaet van deynse van alle d'admienestratiën bij hemlieden genomen ende ghehaedt vanden Incommende goederen der selver kercke geduerende den tydt van haerlieder dienst te weten den ontfanck vanden Jaere verschenen kerst 1690 ende utgeven 1691 Immers tot ende met het doen deser Rekenynghe Als volcht

(1 recto-2 recto) **Ontfanck** van pennynck Renten in Ste Martens prochie binnen deynse verschenen kersavondt 1690

Alvooren ontfaen vanden hoirs Marqus BRAET te vooren Jan VANDER MUELENE die gelden twaelf schele parisis tsjaers gaende ut haer huys ende stede suyt neffens de leybrugge west de leye oost de straete compt over den jaere verschenen kerst 1690 dus hier 12 s. p. (...)

(2 recto-4 recto) Renten buyten de Greppe (...)

Item ontfaen van myn heer COORNAERT te vooren Guillielmus VANDE WOESTYNE die gelt twee schellynghen parisis tsjaers gaende uet syn huys ende stede geseyt de sautqueete west den selven noort de leye suyt de straete oost den greffier WYME over den jaere verschenen kerst 1690 dus hier de selve 2 s. p. (...)

(4 verso-5 recto) Renten in Astene/ in Grammene/ in Maechelen/ in Severen/ in Nevele (...)

(5 verso-8 verso) Renten binnen deynse up de westsyde vande straete (...)

Item ontfaen van meester Lieven QUICKENBORNE coster van deynse te vooren Olyvier DE RYCKE die gelt veerthien schele parisis tsjaers gaende uet syn huys ende stede suyt Jan SCHOTTE oost de straete west den caendele noort Lowys BRAEM over den Jaere verschenen 1690 dus hier 14 s. p. (...)

(8 verso-13 verso) Renten op de oostsyde vande straete (...)

(14 recto-16 verso) Renten buyten de brussche poorte (...)

(17 recto-18 verso) Renten buyten den steendam (...)

(19 recto-20 recto) Renten buyten de gentsche poorte (...)

(20 verso-21 recto) Anderen ontfanck van Losselicke renten den penninck sesthiene (...)

Item ontfaen van weduwe Lowys ROELANDT die geldt een pondt groten tsjaers besedt op haer landt ende meersch geleghen ten bossche losselick den pennynck sesthiene noort myn heer CONYNCK west Jan JOCHEM met sijnen meersch ten jaerghetijde van dheer Jan DE WAGENAERE ende Jaequelyne JOLYDT syne huysvrouwe breeder bij de constietucye brieven ten bevinde verchenen den 16 october 1690 dus hier de selve 12 p.p. (...)

(21 verso-23 recto) Anderen ontfanck van landen ende thienden oock meerschen de kercke compyterende eerst de saylanden thienden ende erfven van jaere 1690 als volcht (...)

Item ontfaen van Pieter VANDEN BERGHE die in pachte heeft een gemedt landts liggheende op bachte cautere suyt ende oost den heere van HOOMBERGHE noort den herrewich eenen termyn van ses jaeren voor de somme van derthien schellinghen vier grooten tsjaers compt over sijn sesde jaer verschenen 1690, dan door den troeble gesteldt voor memorie (...)

(23 recto-25 recto) Ontfanck van meersschen (...)

(25 recto-26 verso) Anderen ontfanck wesende extraordinaire rapparten als anders van jaere 1691 als volcht

Alvooren soo brynght den Rendant in ontfanghe de somme van acht pondt neghen schellynghen eene groote over soo vele bij de kerckmeesters des sondaechs ende heylichdaechs is ommegehaelt in dese kercke met de schaele vande kercke geduerende tjaer 1691 dus hier in ponden parisis tot 1cl p. 9 s. p. (...)

(27 recto-28 recto) **Betaelynghe** gedaen jehghens den voorenstaenden ontfanck eerst van eerlicke renten als volcht (...)

Item betaelt aen heer ende meester Joannis BARRY pastoor van deynse over rente gaende uet een alf bundere landts liggheende opden clepcautere de somme van vier schellynghen parisis tsjaers ende uet

een partye geleghen in d'hoye dry schellynghen parisis tsjaers tsamen tot seven schellynghen parisis tsjaers compt over den jaere 1691 dus hier de selve 7 s. p. (...)

(28 recto-29 recto) Ander betaelynghe van besette jaergetyden (...)

Item betaelt aenden selven heer pastoor ende coster over tcelebreren t'Jaerghetijde van heer Jan GOETGHEBUER aenden pastoor eenen schellynck acht grooten aenden coster thien grooten tsjaers d'welck men doet sondach naer de octaeve van onse lieve vrouwen hemelvaert dach compt over den Jaere 1691 in ponden parisis tot 1 p. 10 s. p. (...)

(29 verso-31 recto) Ander betaelynghe van Rechten ende pensyoenen alles wesende ordonaire (...)

Item betaelt aenden heer ende meester Joannes BARRIE pastoor van deynse over thaelen de heylich olye ende crisma de somme van vyf schellynghen grooten tsjaers over den Jaere 1691 in ponden parisis ter somme van 3 p. p. (...)

(31 recto-31 verso) Andere betaelynghe van losrenten den pennynck sesthiene als volcht (...)

Item is men schuldich aen weduwe Frans DE BRUYNE eene rente van vier pondt grooten tsjaers losselick den pennynck sesthiene welcke voornoemde rente de kercke van deynse jaerlicx is geldende aenden voornoemde weduwe, waer van de leste betaelynghe is gedaen den eerste october 1683 als vooren Memorie (...)

(31 verso-34 recto) Ander betaelynghe van Reffecyen (komt van het woord refaire) als andersins (...)

Item betaelt aen Jan MESTDACH de somme van sesthiën schellynghen grooten over sijnen dienst van bij synen sone de honden gewert te hebben uet de kercke van deynse geduerende t'Jaer 1691 ordonnantie met quytancie in ponden parisis tot 9 p. 12 s. p. (...)

Item betaelt aen meester Joos VAN HONACKERE de somme van ses schellynghen grooten ende dat over den dienst van te blaesen op de orghel geduerende tjaer 1691 ordonnantie met quytancie in ponden parisis tot 3 p. 12 s. p. (...)

Item betaelt aen Jaeques VAN BENEDEN de somme van vijf pondt elf schellynghen grooten ende dat over sijn aerbeyt in tdecken ende repareren van het schailie dack van dese kercke bij affirmacie van kerckmeesters dus hier 66 p. 12 s. p. (...)

Item betaelt aen Guilliëmus ende Jan VAN RAE de somme van een pondt veerthien schellynghen ses grooten ende dat over haeren aerbeyt int maeken de stellynghe dienende tot het uetwercken ende rechte legghen van het afstreck vande kercke naer de leye inghevolghe haer noticie ordonnance met quytance in ponden parisis tot 20 p. 14 s. p. (...)

(wordt vervolgd)

Guido Demuynek

NIEUWE PUBLICATIE VAN DE VVF-AFDELING TIELT

Oeselgem: de Volkstelling van 1796, door Luc Goeminne, Maurits Vandeputte en Marianne Stevens, 50 bladzijden, tabellen, 1 kaart.

Uitg: VVF-afdeling Tielt, 2002

Deze uitgave omvat de nominatieve telling van 844 inwoners van Oeselgem (West-Vlaanderen) Er wordt een bespreking gewijd aan de gezinsstructuren en beroepsstructuren. Verder wordt er een verklaring gegeven van de zeldzame familienamen, enz...

Dit werk kan besteld worden door storting van 6 € op KBC rekening nr. 442-7533271-87 van Dr. Luc Goeminne te Zulte (verzendingskosten zijn inbegrepen)

Er ligt een Deinzenaar begraven op het beroemde Arlington National Cemetery in Washington DC.

De gronden waar nu het reusachtig Arlington National Cemetery van Washington DC zich uitstrekt waren in 1864 militair domein dat pas in 1883 door aankoop eigendom werd van de Amerikaanse staat.

In 1864 was een deel van de terreinen geschikt bevonden als begraafplaats voor tal van gesneuvelden uit de vele oorlogen die Amerika in het verleden gevoerd hadden, o.a. uit de oorlog van 1812, de Mexicaanse oorlog, de Burgeroorlog, de Spaans-Amerikaanse oorlog, maar ook voor gevallen militairen uit WO I en II, voor de slachtoffers van de oorlogen in Korea, Vietnam etc.

Arlington is ook de rustplaats van twee presidenten van de U S; William Howard Taft (27^e president), John Fitzgerald Kennedy (35^e president) en twee van zijn eerder overleden kinderen. Zijn vermoorde broer Robert heeft er eveneens zijn laatste rustplaats.

Het graf van General of the Armies John J. Pershing voor wie de Amerikaanse oudgedienden van WO I een grenzeloze bewondering hadden ligt in Section 4-graf S-19, plan U-12. Het kerkhof heeft een oppervlakte van 1100 acres wat overeenkomt met 4,5 km². In 1986 was ik een van de honderdduizenden die daar jaarlijks op bezoek komen. Ik wist toen niet dat er een geboren Deinzenaar begraven lag. Van op het kerkhof heeft men een prachtig vergezicht op de stad Washington.

Emil Gilliaert, geboren te Deinze op 15.06.1884 was de zoon van **Emilius**, schrijnwerker, geboren te Gottem op 18.11.1851 en van **M.L. Vermeiren** van Sint Amands-Puurs. Het gezin telde nog twee zonen en drie dochters.

Stamreeks van de Deinse Gilliaerts:

1. Adrianus Gailliaert x	Beernem	Devlieghere Catharina
2. Petrus Gailliaert ° 1669	x 1695 Beernem	Petronilla Vanrenterghem
3. Ludovic. Gelliaert °1711 Wingene	x 1743 Tielt	Maria Joanna Uytenhove
4. Pieter Joannes Gailliard °1746 Tielt		Martha De Meulenaere
5. Jan Gilliaert °1781 Tielt	x	Maria Joanna Maes
6. Emilius Gilliaert °1851 Gottem	x	M.L. Vermeiren
7. Emil H. Gilliaert °15.06.1881 Deinze	x 1906 Petegem	Marie Elisa De Jans
	xx 1923 USA	Mary M. Bernard

Emil huwde dus te Petegem op 03.01.1906 met **Marie Elisa De Jans**, eveneens geboren te Petegem op 07.11.1886.

Zij vertrokken samen naar Amerika op 4 mei 1907 met de ss Finland en werden er opgevangen door **Camiel Van Holsbeke**, Van Dyck Av.-Detroit, die er als chef metselaar zijn brood verdiende. Hun medereizigers waren **Maurice Van Hulle**, **Armand Duyvejonck** beiden van Petegem en **Alfons De Grije**, **Jules Van den Berghe** en **Gustave Claerhout** van Deinze.

Toen ze nog te Petegem woonden werd hun eerste dochter, **Zulma**, geboren die echter niet met haar ouders naar de States vertrok maar hier door haar grootmoeder aan moeders zijde opgevoed werd. Later werd zij door haar vader opgehaald. Zij huwde in Amerika met **John S Hettrick**.

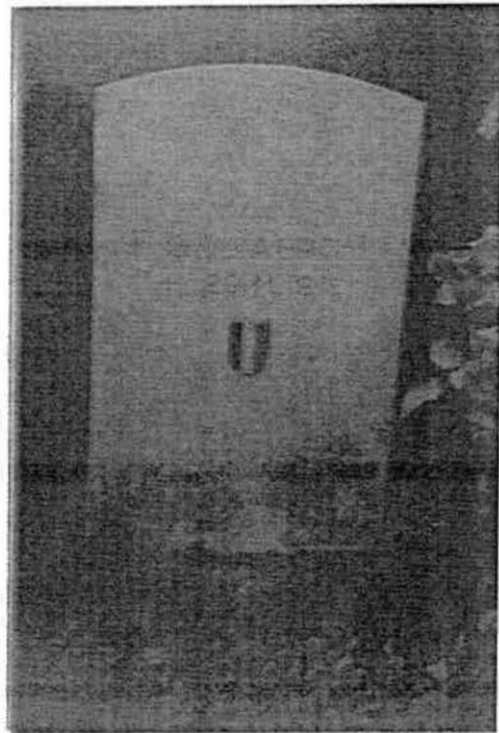
Emil scheidde van zijn eerste vrouw in 1908 en ging in 1923 een tweede huwelijk aan met **Mary M. E. Bernard**, dochter van een antiquair. In Washington werd een tweede dochter, **Helène**, geboren. Zij huwde in 1946 met **Dr. Bob Werner**.

In 1909 nam Emil dienst bij het U S Marine Corps en diende er 10 jaar. Hij verbleef onder andere enkele jaren op de Philippijnse eilanden. In 1917 kwam hij met het 5e Regiment van de Marine naar Frankrijk. Hij was staf-klaroenblazer van General John J. Pershing. Na de oorlog verliet hij het leger en nam dienst bij de burgerlijke marine tot hij in 1941 de pensioengerechtigde leeftijd bereikte. Hij woonde en werkte toen in Washington en bleef klaroenblazer bij de oud-strijders op de jaarlijkse plechtigheden op het erekerkhof van Arlington. Emil overleed te Washington op 31.03.1962.

De contacten met Generaal Pershing waren bijzonder hartelijk. Hij heeft ervoor gezorgd dat Emil en zijn vrouw begraven werden op het beroemde Arlington Cemetery. Lang vóór zijn dood had hij ook voor zichzelf een plaatsje voorbehouden.

Emil en Mary rusten in de buurt van de generaal in de sectie 31, graf 7740-plan X-37.

De enige nog in leven zijnde afstammeling te Deinze is **Julia Gilliaert**, dochter van **Jordaan x Marie Rachel Van Laere**. Hij was schrijnwerker en woonde tegenover de kerk van St Martinus. Emil werd daar trouwens door de ouders van Jordaan, dus door zijn oom en tante, een tijdlang opgevangen toen hij als jonge knaap zijn moeder en vader verloor die naar Noord-Frankrijk uitgeweken waren. De broer van Jordaan, **Ivan Hippoliet**, dus ook een neef van Emil, was in WO I soldaat bij het 12° Artillerieregiment. Hij overleed op 29.11.1918, enkele dagen na de wapenstilstand, in het militair hospitaal van Elsene aan de gevolgen van de 'Spaanse griep'.

Links het graf van Emil en zijn vrouw op het Arlington kerkhof in Washinton DC.
De foto werd genomen door Paul Callens uit Tielt. Hij heeft veelvuldige persoonlijke contacten met geëmigreerde Westvlaamse families in Amerika.
Emil zijn neef, Ivan Gilliaert, ligt op de militaire sectie van het burgerlijk kerkhof van Elsene-Brussel begraven.

Van uit Amerika ging Emil op zoek naar een Belgische generaal Gilliaert. Hij heeft die ook gevonden. Of hij een afstammeling was van een zelfde voorouder heeft hijzelf niet meer kunnen achterhalen. Een ver familielid uit Oudenburg, Wilfried Gilliaert, heeft dat onlangs verder uitgediept en kan aantonen dat de wortels van de generaal te Wingene liggen. De stamreeks van de Deinse Gilliaerts verwijst eveneens naar Wingene en de gemeenschappelijke voorouder van de twee takken gaat terug tot in de jaren 1700.

Generaal **August Edouard Gilliaert** werd geboren op 7 maart 1894 als zoon van **Eduard Gilliaert** die rond 1870 te Varsenaere geboren werd en de zoon was van **Leopold**, geboren in 1832 te Sint Andries-Brugge.

In 1912 ging hij bij het leger als beroepsvrijwilliger en verdedigde in 1914 als onderluitenant bij de infanterie de IJzerstreek. In 1916 trok hij met het Koloniaal Leger naar Afrika en streed er in het Duits Oost-Afrika. Tussen de twee wereldoorlogen werd hij stafbrevethouder aan de Militaire School van Brussel. In 1937 vocht hij in Abessinië (Etiopië). Daarna verbleef hij in Belgisch Kongo. In 1948 werd hij benoemd tot generaal. Hij was een persoonlijke vriend van Koningin Elisabeth.

**PATENTREGISTERS ALS BRON VOOR DE FAMILIEKUNDE -
HET PATENTREGISTER VAN DEINZE VAN HET JAAR VIII (1799)**
(vervolg van Leiestam 10e jaargang nr. 4 p. 401-403)

Noms des citoyens assujettis à la Patente dans la commune	Leur demeure	Leur état, commerce, industrie ou profession la plus imposable	Montant ou évaluation des loyers des maisons d'habitation, des magasins, boutiques, ateliers ou usines, employés au commerce ou profession	Fixation arrêtée par l'Administration municipale, des droits de Patente dûs par les citoyens dénommés au présent état Droits fixes Droits prop.			TOTAL
Jean Francois BOUVE	Deynse	Vendeur de Bierre		3			3
Jean JANSSENS	dito	Teinturier en bleu		4			4
Jean Van de Walle	dito	Marchand de Grains	75	15	7	50	22 50
Charles VANDER VENNET	dito	Conducteur de voitures	30	8	3		11
Livin NOTTEBAERT	dito	Marchand de Tabac		4			4
Francois ACCAR	dito	Vendeur de genievre en détail	80	15	8		23
Pierre Livin DAMMAN	dito	Boulangier	50	15	5		20
les enfants Jean DE COSTER	dito	Tailleur		3			3
Jean PAUWELS	dito	Cordonnier		3			3
Pierre DE BACKERE	dito	Boulangier-fabt.d'amidonc	40	15	4		19
Francois TESSELY	dito	Marchand de cuirs et paux	40	8	4		12
Charles VERPOEST	dito	Vitrien		3			3
Joseph BRUSSEEL	dito	Chirurgien	25	8	2	50	10 50
Cretien VAN BEVEREN	dito	Vendeur de sabots		3			3
Jean Francois MALFAIT	dito	Graissier	50	8	5		13
Jean DE MEYERE	dito	Tailleur		3			3
Charles POLDERMAN	dito	Marchand de Tabac		4			4
Antoine MARTENS	dito	Fabricant de Genievre	150	15	15		30
Jean Baptiste STUYVAERT	dito	Marchand de Tabac		4			4
Corneille GYSELINCK	dito	Maçon		3			3
Jean DE WILDE	dito	Quincallier	20	8	2		10
Domin. STUYVAERT	dito	Couturiere		3			3
Pierre MICHIELS	dito	Tourneur en bois		3			3
François CLAUS	dito	Marchand sous Echope		3			3
Joseph RENIER	dito	Vendeur de sabots		3			3
Veuve Egide JOOS	dito	Tanneur	60	15	6		21
Veuve Sebastien CRISTIAENS	dito	Rubaniere		4			4
Arnold NEDERHOF	dito	Cordonnier		3			3

ONZE NIEUWE PUBLICATIE**– ZEVEN EEUWEN GENEALOGISCH ONDERZOEK**

door Kathy Hillebrand-Wruble

dit werk is in twee vormen beschikbaar:

1. in boekvorm, enkel de naamindexen, kostprijs: 15 €;
2. op CD-Rom, naamindexen en alle gezinsoverzichten, kostprijs: 7 €.

Genealogische centra die niet over een computer met CD-Rom beschikken, kunnen het boek in hun bibliotheek opnemen, en de CD-Rom aan hun leden uitlenen.

Verzendingskosten: 3,50 € voor verzending van boek + CD-Rom

2 € voor verzending van enkel de CD-Rom

Bestelling door overschrijving op rekening nr. 083-2731167-38 van VVF-Deinze, p.a. Lijsterstraat 35 9810 Nazareth.

Kathy Hillebrand-Wruble uit Granger, Indiana is sinds jaren gepassioneerd op zoek naar sporen van haar voorouders. De gegevensbank met meer dan 20.000 namen die ze verzamelde bevat de stand van zaken van haar globaal onderzoek naar haar eigen voorouders en hun respectieve afstammelingen.

In de smeltkroes die Amerika heet, huwde de uit Polen afkomstige vader van Kathy, Marion Wruble, de in Gent geboren Suzanna De Clercq (°1921). Vandaar dat het bestand zowel gegevens over Poolse als Vlaamse families bevat, met uiteraard hun Amerikaanse nakomelingen. Gelukkig voor ons neemt de informatie over Vlamingen het leeuwendeel van het werk in beslag.

In ascendentie is de tak aan moederszijde belangrijk: De Clercq (Poesele, Lotenhulle, Vinkt,... waar zitten ze niet?), Duchateau (Zomergem, Bachte-Maria-Leerne,...), Vandenberghe (Bellem), Reyniers (Ertvelde, Sleidinge, Hansbeke,...), Decocq (Merendree, Poesele,...), maar de omvangrijke index maakt ons meteen duidelijk dat het niet enkel om deze namen gaat.

In tijd overspannen we vanaf het veertiende-eeuwse echtpaar Gillis Vanderkinderen – Adelheid Pantin 22 generaties, waarbij het gezin Hillebrand-Wruble tot de 20^e behoort. De vroegst teruggevonden generaties situeren zich vooral in de regio Tielt, Egem, Pittem (Vanderkinderen, Van De Maele, De Vriese,...) met een latere uitbreiding oostwaarts naar Zeveren, Waarschoot, Hansbeke, Bellem, Vinkt,... Uiteindelijk belanden we met dit degelijk werk in zowat heel West- en Oost-Vlaanderen, zelfs tot in het Brusselse.

Uiteraard vormt de overtocht naar Amerika in al de behandelde families het scharnierpunt voor het onderzoek. Ooit moet op zijn minst telkens één van hen de stap naar de Nieuwe Wereld gewaagd hebben. Een vroege emigratie vinden we bijvoorbeeld aan het einde van de 17e eeuw, toen Jan Pieters Bebout (°Tielt 1647) in Brooklyn (New York) de fiere vader werd van zijn dochter Marytje Bibau (°1691). Een verhaspeling van de naam Bebout naar Bibau had ook in Vlaanderen gekund, maar als onderzoeker moeten we vooral rekening houden met de veramerikanisering van sommige namen? Zo is Wruble zelf een Amerikaanse vorm van de Poolse naam Wroblewski en wie in Vlaanderen ooit als Kochuyt/Cockuyt door het leven ging, zag zijn nazaten in Amerika het geslacht als Coochwood voortzetten.

Het werk is niet enkel interessant wegens zijn genealogische rijkdom. Het laat ook toe voorouders op te vissen die misschien in de eigen resultaten als “spoorloos verdwenen” geboekstaafd staan. Verder kunnen we ons onderzoek uitbreiden met de aangeboden Amerikaanse connecties, zelfs tot na 2000. Alweer even verrassend is de ontdekking dat bijvoorbeeld nu nog in eigen streek wonende Deinzenaars de revue passeren en we nemen aan dat dit ook voor andere steden en dorpen geldt.

Claude Gekiere